

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 30.10.2024

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, ב' בחשוון התשפ"ה - 03 בנובמבר 2024

(אופן ושעת הישיבה ייקבעו בהמשך)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
-------------	------------------	------------------

א. הצעת חוק להפחתת סכום הפיצוי הכספי בשל נסיעה ללא תיקוף כרטיס בתחבורה ציבורית (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה סולומון (פ/3696)

- המשך הדיון

ב. הצעת חוק הנצחת זכרם של קורבנות הטבח בכפר קאסם, התשפ"ג-2022 של חה"כ עאידה תומא סלימאן ואחרים (פ/277)

ג. הצעת חוק לימוד חובה (תיקון - עובד סוציאלי או פסיכולוג חינוכי במוסד חינוכי ביישוב סמוך גבול), התשפ"ג-2023 של חה"כ דבי ביטון (פ/2714)

ד. הצעת חוק קבלת ילד למעון יום והשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו, התשפ"ה-2024 של חה"כ ישראל אייכלר ואחרים (פ/4931)

ה. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הגבלת קיזוז גמלת נכות לתשלום מזונות), התשפ"ד-2024 של חה"כ יוסף טייב (פ/4632)

ו. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - זכאות לדמי לידה עבור משרתות מילואים), התשפ"ד-2024 של חה"כ רון כץ (פ/4698)

ז. הצעת חוק איסור הפליה ברישוי מחמת מצב בריאותי (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2022 של חה"כ מיכל מרים וולדיגר (פ/487)

ח. הצעת חוק זכויות התורמים למדינה, התשפ"ג-2023 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/2561)

- המשך הדיון

ט. הצעת חוק מעמד המשרת בשירות צבאי או לאומי, התשפ"ד-2024 של חה"כ משה סעדה ואחרים (פ/4709)

י. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון - הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה-2024 של חה"כ אלעזר שטרן ואחרים (פ/4953)

יא. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון - הכרה בסבו וסבתו של הנספה), התשפ"ד-2024 של חה"כ נעמה לזימי ואחרים (פ/4817)

יב. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון - תקופת הסתגלות כלכלית לאלמנה), התשפ"ד-2024 של חה"כ מתן כהנא ולימור סון הרמלך (פ/4745)

יג. הצעת חוק איסור מכירת צעצועים המדמים כלי נשק, התשפ"ג-2023 של חה"כ ווליד טאהא ואחרים (פ/1331)

יד. הצעת חוק לייצוב מחירי מצרכים בעת חירום, התשפ"ד-2024 של חה"כ אורית פרקש הכהן ואחרים (פ/4348)

- המשך הדיון

טו. הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - הפרדה בין בנקים), התשפ"ד-2024 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/4236)

- המשך הדיון

טז. הצעת חוק ליישוב תחת איום מיידי (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ ששון ששי גואטה ואחרים (פ/4710)

- המשך הדיון

יז. הצעת חוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה מממשלת ישראל (תיקון - שיפוי המדינה על נזקי טרור), התשפ"ד-2024 של חה"כ אביחי אברהם בוארון (פ/4800)

יח. הצעת חוק יסודות התקציב (תיקון - אישור תוספת שכרית לגוף ביטחוני והעברת תקציב בין תוכניות ובין משרדים - הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ צביקה פוגל (פ/4757)

יט. הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון - תקציב תאגיד השידור

הישראלי), התשפ"ד-2024 של תה"כ
אביחי אברהם בוארון (פ/4736)

כ. הצעת חוק עסקאות במקרקעין (קיום
מצוות שמיטה) (תיקון - התלת החוק
על יהודה והשומרון), התשפ"ג-2023
של תה"כ ניסים ואטורי (פ/2620)

- המשך הדיון

כא. הצעת חוק שירותי הדת היהודיים
(תיקון - הכרזה על בית עלמין סגור),
התשפ"ד-2024 של תה"כ ארז מלול
(פ/4819)

כב. הצעת חוק המשטרה (חדירה לחומר
מחשב), התשפ"ד-2024 של תה"כ
צביקה פוגל (פ/4707)

- המשך הדיון

כג. הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר
(מס' 67) (סמכויות סוהר מחוץ לבית
הסוהר), התשפ"ה-2024 (פ/4720 של
תה"כ צביקה פוגל) - דיון נוסף לפני
קריאה ראשונה

כד. הצעת חוק עקרונות האסדרה (תיקון)
(בחינה תקופתית של אסדרה ואי-
הטלת אחריות בשל אי-פרסום
אסדרה), התשפ"ד-2024 (הצ"ח

פ/1521 של תה"כ אליהו רביבו והצ"ח
פ/2213 של תה"כ דן אילוז שמוזגו) -
דיון נוסף לפני קריאה ראשונה

כה. הצעת חוק שירות המדינה (מינויים)
(תיקון - ועדת איתור למינוי נציב
שירות המדינה), התשפ"ד-2024 של
תה"כ קארין אלהרר (פ/4628)

כו. הצעת חוק לתיקון דיני הבחירות
לרשויות המקומיות (הוראת שעה),
התשפ"ה-2024 של תה"כ יעקב אשר
(פ/4964)

כז. הצעת חוק הרשויות המקומיות
(בחירות) (תיקון - מניעת השתתפות של
מועמד או של רשימת מועמדים
בבחירות), התשפ"ד-2023 של תה"כ דן
אילוז ואחרים (פ/4087)

כח. הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון -
הרחבת העילות למניעת השתתפות
בבחירות) של תה"כ אופיר כץ (פ/1176)

- המשך הדיון

כט. הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון -
הזכות להיבחר) של תה"כ ניסים
ואטורי (פ/2527)

- המשך הדיון

ל. הצעת חוק-יסוד: ישראל - מדינת
הלאום של העם היהודי (תיקון - שוויון
ברוח עקרונות הכרזת העצמאות של
מדינת ישראל) של חה"כ חמד עמאר
ואחרים (פ/1688)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה סולומון

פ/25/3696

הצעת חוק להפחתת סכום הפיצוי הכספי בשל נסיעה ללא תיקוף כרטיס בתחבורה ציבורית (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023

1. תיקון פקודת מסילות הברזל
- בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972¹, אחרי סעיף 17 יבוא:
- "חיוב מוגדל בשל 17א. על אף האמור בסעיף 17(א), נוסע המחזיק ברשותו איתניקוף למחזיק בכרטיס תקופתי המוצא ומקום היעד של הנסיעה בעדה שולמו דמי הנסיעה לפני תחילת נסיעתו, ולא העביר את הכרטיס במתקן המיועד לכך בהתאם להוראות סעיף 16(ב), לא יעלה סכום הפיצוי הכספי שיקבע השר על 20 שקלים חדשים."
2. תיקון פקודת התעבורה
- בפקודת התעבורה², אחרי סעיף 161 יבוא:
- "חיוב מוגדל בשל 161. על נוסע המחזיק ברשותו כרטיס תקופתי אישי איתניקוף למחזיק בכרטיס תקופתי תקף המתאים לנסיעתו, שלא העביר את הכרטיס במתקן המיועד לכך לפני תחילת נסיעתו, לא יחולו הוראות סעיף 161, והתעריף המוגדל כאמור בסעיף 161(א)(1) לא יעלה על 20 שקלים חדשים."

דברי הסבר

נוסעים רבים רוכשים כרטיס תקופתי המשולם מראש, כגון "חופשי שנתי", "חופשי חודשי" או "חופשי יומי", המקנה זכאות לנסיעה חופשית למשך התקופה הקבועה בכרטיס, כאשר על הנוסע לתקף

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

את נסיעתו במכונת תיקוף אלקטרונית המוצבת בכלי התחבורה. במקרה שבו נוסע לא העביר את הכרטיס התקופתי במכונת התיקוף בטעות ובתום לב, ועל אף שהנסיעה משולמת, מוטל עליו קנס בסכום של 180 שקלים חדשים. מדובר בסכום הזהה לקנס המוטל על נוסע שלא שילם על הנסיעה כלל. ועדת הערר שמונתה לפי סעיף 1ב46(ד) לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972, קבעה בהחלטתה מיום 12 בינואר 2016 (תיק מס' 260 א.א. נגד חברת סיטיפס בע"מ) כי במקרים שבהם נוסע החזיק בכרטיס חופשי תקופתי ולא תיקף אותו במיתקן, יש לבטל את החיוב המוגדל בסך 180 שקלים חדשים, ולהמירו באזהרה.

בעקבות ערעור שהגישה חברת סיטיפס על החלטת ועדת הערר, ביטל בית המשפט המחוזי את ההחלטה בנימוק לפיו החברה המפעילה את הרכבת הקלה מקבלת את כספה בהתאם למספר תיקופי כרטיס הנסיעה האלקטרוני, ונוסע שלא תיקף את הכרטיס החופשי תקופתי גורם לה לנזק כלכלי. עם זאת, בשל הבעייתיות בדין הנוהג כיום, שאינו מבחין בין נוסע שלא שילם על הנסיעה כלל ובין נוסע ששכח לתקף את הכרטיס, החליט בית המשפט המחוזי כי "באמור לעיל, אין כדי למעט מן הבעיה שראתה ועדת הערר כפי האמור בהחלטותיה, בהתייחס למצבים אלה שבהם אין חולק על כך שהנוסעים לא ביקשו להפיק רווח כלכלי או תועלת כספית מאי תיקוף הכרטיס. שהרי המשיבים קנו כרטיס נסיעה. הם שילמו עליו. חרף זאת, הם מוצאים עצמם חייבים "חיוב מוגדל" העולה עשרות מונים על דמי הנסיעה (ששילמו). אכן, לא מדובר בשיקול של מה בכך וניתן גם להבין את תחושת אי הנוחות ואף את טענות המשיבים למידה מסוימת של "חוסר צדק", בכך שהם מחויבים באותו חיוב מוגדל העולה כאמור עשרות מונים על עלות הנסיעה המקורית, רק בשל אי תיקוף הכרטיס – אף בתום לב ובשגגה" (רע"א (ירושלים) 54924-02-16 סיטיפס בע"מ נ' אריאל זדה ואח').

לפיכך, מוצע לקבוע שקנס כאמור בסך 180 שקלים חדשים יינתן רק במקרה שבו הנוסע לא שילם על הנסיעה כלל. במקרה שבו הנוסע מחזיק בכרטיס חופשי תקופתי אולם לא תיקף אותו במיתקן המיועד לכך, סכום הקנס שיוטל עליו לא יעלה על 20 שקלים חדשים. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת משה גפני ויעקב אשר (פ/215/25), על ידי חברת הכנסת אימאן יאסין חיטיב וקבוצת חברי כנסת (פ/1284/25), על ידי חבר הכנסת אברהם בצלאל (פ/3404/25) ועל ידי חבר הכנסת יונתן מישרקי (פ/3650/25). הצעת החוק זהה לפ/3650/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"א בתמוז התשפ"ג (10.07.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר תק/994 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 19.05.2024 .

תק/994. הצעת חוק להפחתת סכום הפיצוי הכספי בשל נסיעה ללא תיקוף כרטיס בתחבורה ציבורית (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה סולומון (פ/3696)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין, סגן השר אורי מקלב וגבי תמי פרידמן.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בתודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
עאידה תומא סלימאן
איימן עודה
יוסף עטאונה
עופר כסיף
אחמד טיבי

פ/25/277

הצעת חוק הנצחת זכרם של קורבנות הטבח בכפר קאסם, התשפ"ג-2022

1. הכרה מוסרית
בטבח בכפר קאסם
ממשלת ישראל מכירה באחריותה המוסרית, הפוליטית והחברתית לטבח בכפר קאסם שבוצע ביום כ"ד בחשוון התשי"ז (29 באוקטובר 1956), על ידי כוחות הביטחון, ולמשפחות קורבנותיו.
2. חשיפת מסמכים
ממשלת ישראל תפעל לחשיפת כל המסמכים הקשורים לטבח שבוצע בכפר קאסם, ובהם מסמכי החקירות, הפרוטוקולים של ישיבות הוועדות הנוגעות לעניין, מסמכי כוחות הביטחון וכל מסמך אחר שלא פורסם וקשור לטבח בכפר קאסם.
3. שעת מחנך בבתי ספר
משרד החינוך, בתוכניות הלימודים, יחייב הקדשת שעת מחנך בתאריך האמור בסעיף 1 או בסמוך לו, לציון הטבח ולהפקת הלקחים ממנו, בכל בתי הספר במדינה.
4. תקציב
אוצר המדינה יקצה מתקציב המדינה סעיף שנתי להנצחת זכר קורבנות הטבח בכפר קאסם לידיעת הציבור הרחב, כמו כן אוצר המדינה יממן את עלויות שמירת אתר ההנצחה בכפר קאסם וכן את כל העלויות הנדרשות להנצחת זכרם של הנרצחים בטבח.
5. יום מיוחד
כנסת ישראל תציין יום מיוחד בסדר יומה סמוך ליום הזיכרון לטבח.

דברי הסבר

על אף ההתבטאויות הרבות מהן משתמעת הכרה באחריותה של מדינת ישראל לטבח בכפר קאסם, נשארו התבטאויות אלה בגדר התבטאויות אישיות. על כן מוצע בהצעת חוק זו שמדינת ישראל תכיר באחריותה באופן רשמי לטבח, וכן כי יינקטו צעדים חינוכיים ואחרים להפקת הלקחים ממנו. הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן

וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2434).

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/978; הוסרה מסדר היום ביום כ"ב בחשוון התשפ"ב (28 באוקטובר 2021)), על ידי חבר הכנסת עיסאווי פריגי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/1130), על ידי חבר הכנסת ווליד טאהא וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2159) ועל ידי חברת הכנסת אימאן חיטיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2388).

הצעת החוק זזה לפ/24/2434 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת דבי ביטון

פ/25/2714

הצעת חוק לימוד חובה (תיקון – עובד סוציאלי או פסיכולוג חינוכי במוסד חינוכי ביישוב סמוך גבול), התשפ"ג–2023

1. הוספת סעיף 12ה. בחוק לימוד חובה, התש"ט–1949¹, אחרי סעיף 12ד יבוא:

"עובד סוציאלי או 12ה. הצוות של מוסד חינוך המצוי ביישוב סמוך גבול, פסיכולוג חינוכי יכול עובד סוציאלי או פסיכולוג חינוכי, ובלבד במוסד חינוך שיהיה נוכח במוסד החינוך לפחות 10 שעות שבועיות; בסעיף זה, "יישוב סמוך גבול" – יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 9 קילומטרים מגבול לבנון, ועד 7 קילומטרים מגבולות אחרים או מגדר המערכת סביב רצועת עזה;

דברי הסבר

תושבי עוטף עזה חיים במציאות אבסורדית בה הם סובלים למעלה מ-20 שנה מירי מרצועת עזה. חלק גדול מהתושבים נולדו לתוך המציאות הביטחונית המתוחה וגדלו בצל רקטות, אזעקות וסבבי הסלמה, שהשפעותיהם הנפשיות ילוו אותם לכל חייהם. השנים הארוכות תחת מציאות ביטחונית מורכבת הביאו להתפרצות של מצוקות נפשיות רבות ושנות בקרב תושבי ילדי עוטף עזה בהן הפרעת דחק פוסט טראומטי, חרדות, דיכאון, בעיות התנהגות, קשיים בזוגיות ועוד. המצוקות מהן סובלים הילדים יביאו בעתיד לירידה בפרייון ובאבטלה, בעלייה בצריכת שירותי בריאות ורווחה, בנשירה ממסגרות חברתיות ומקצועיות ועוד.

גם תושבי היישובים הסמוכים ללבנון, סבלו לא פעם מבעיות דומות.

מוסדות החינוך הם מערכת חברתית ארגונית שמביאה לתפקוד מיטבי ולמיצוי מרבי של הכוחות הטמונים בתלמידים, באווירה תומכת ומקבלת, ובתחשב בזכויות הילד. צוות בית הספר בא במגע שוטף עם התלמידים וההורים. נוכחותם המתמדת הופכת אותם לגורם המקצועי הזמין והראשוני אליו יכולים

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

התלמידים וההורים לפנות.

לאור האמור, מטרת הצעת החוק היא לחייב כל מוסד חינוך, המצוי בקרבת גבול לבנון או בסמוך לרצועת עזה, להכניס לשורותיו עובד/ת סוציאלי/ת או פסיכולוג/ית חינוכית/ת שיוכל לתת את המענה המקצועי לקשיים הנפשיים מהם סובלים התלמידים באזור זה. על פי המוצע, נוכחותו של העובד הסוציאלי או של הפסיכולוג החינוכי במוסד החינוך, לפי העניין, לא תרד מעשר שעות שבועיות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים :	חברי הכנסת	ישראל אייכלר
		משה גפני
		יעקב אשר
		יצחק פינדרוס
		משה רוט
		אליהו ברוכי
		ינון אזולאי
		יוסף טייב
		אברהם בצלאל
		יונתן מישרקי
		ארז מלול
		סימון מושיאשוילי
		לימור סון הר מלך
		צבי ידידיה סוכות
		טלי גוטליב

4931/25/פ

הצעת חוק קבלת ילד למעון יום והשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו, התשפ"ה–2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"מבחני התמיכה" – מבחנים למתן תמיכות של משרד העבודה להשתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון יום ;

"מעון יום" – כהגדרתו בחוק פעוטות בסיכון (הזכות למעון יום), התש"ס–2000 ;

"הנוהל" – נוהל שמפרסם משרד העבודה באתר האינטרנט שלו לעניין סדר קבלת ילדים למעון יום.

2. קבלת ילד למעון יום והשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו
- על אף האמור במבחני התמיכה ובנוהל, לשם בחינת סדר הקדימות לקבלה למעון יום ולהשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו, יובא בחשבון מצבה התעסוקתי או הלימודי של האם בלבד, ובמשפחות שבראשן הורה עצמאי – של ההורה העצמאי בלבד; ואולם, הוראות סעיף זה לא יגרעו מאופן חישוב רמת ההכנסה לנפש במשפחה לפי מבחני התמיכה והנוהל.
3. תחולה
- הוראות חוק זה לעניין השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון יום יחולו החל משנת הלימודים התשפ"ה ולעניין הקבלה למעון יום – החל משנת הלימודים התשפ"ו.

ד ב ר י ה ס ב ר

זכויות אישה על עבודתה ופרנסתה הן זכויות חוקתיות ראשונות במעלה. דיני העבודה מגנים על זכויותיה לעניין תנאי השכר, תנאי ההעסקה, שעות העבודה, מניעת הפליה ועוד. כדי לאפשר לאישה לממש את פוטנציאל התעסוקה והפרנסה שלה נקבעו זכויות סוציאליות כמו הנחה למעון יום, שהמדינה מסבסדת מכספי משלמי המיסים מכלל המגזרים. זכויות אלה אינן יכולות להיות תלויות באיש אחר זולת האישה.

לפיכך מוצע לקבוע כי לשם בחינת סדר הקדימות לקבלה למעון יום ולהשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו, יובא בחשבון מצבה התעסוקתי או הלימודי של האם בלבד. יחד עם זאת לעניין חישוב רמת ההכנסה לנפש במשפחה לפי מבחני התמיכה תובא בחשבון גם הכנסת האב. הצעת החוק מבקשת לקבוע אי-תלות בין הזכויות וההנחות שמגיעות לאם עובדת ובכלל זה בהליכי לימודים לרכישת השכלה או מקצוע, ובין חייה המשפחתיים או האישיים, או מעשי בני משפחתה – שאינם רלוונטיים לזכויותיה כאם העובדת למחייתה.

כל הפליה על רקע חברתי או דתי אסורה. כך גם כלפי נשים עובדות, שמנסים לפגוע בפרנסתן ולמנוע מהן זכויות כאימהות עובדות. ביטול ההנחה במעונות יום ומשפחתונים, לנשים עובדות, בויקה לבני זוגם שבחרו להקדיש את חייהם ללימוד התורה, סותרת את יסודות כבוד האדם וחירותו וחופש העיסוק. לא יתכן שבמדינת היהודים נמנע מאימהות לצאת לעבוד ולתביא פת-לחם לפי הטף על ידי ביטול ההנחות במעונות היום והמשפחתונים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת יוסף טייב

4632/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – הגבלת קיזוז גמלת נכות לתשלום מזונות), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 303 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 303, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), זכות לגמלת כסף לא תהיה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול לשם תשלום מזונות כאמור באותו סעיף קטן, במקרה שבו הזכאי זכאי לגמלה בשל נכות שדרגתה 100% ומתקיימים בו כל אלה:

(1) אין לו הכנסה מאחד המקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה;

(2) אין לו הכושר לעבוד ולהתפרנס כדי מחייתו, או שאינו ניתן להשמה בעבודה כלשהי;

(3) הוא נזקק לגמלת הנכות לצורך מחייתו הבסיסית והעברת הגמלה לתשלום מזונות תגרום נזק חמור לתנאי מחייתו."

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 מאפשר להעביר, לתת ערבות או לעקל זכות לגמלת כסף מהזכאי לגמלה לצורך תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגמלה. הוראה זו לא לוקחת בחשבון מקרים בהם תשלום המזונות כאמור עלול לפגוע בצורה קשה ביכולת המחיה של הזכאי לגמלה. התיקון המוצע מתייחס למצבים חריגים בהם זכאי לגמלת נכות בשיעור של מאה אחוזים, אינו בעל יכולת כלכלית נוספת והגמלה היא מקור ההכנסה היחיד והבלעדי שלו. במצב שכזה אם תועבר הגמלה לאחר הרי שהפגיעה בו תהיה קשה מאוד. בכך, התיקון המוצע מבקש לאזן בין זכויות הילדים לקבלת מזונות לבין רווחתו ומחייטו הבסיסית של הזכאי לגמלה. התיקון נועד להגן על החלשים ביותר בחברה,

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

אלה שמצבם הרפואי והכלכלי מונע מהם להתמודד עם נטלים כלכליים נוספים תוך שמירה על המסגרת הכללית של חובת הפרנסה ותמיכה בילדים.

בשל כך, מוצע לקבוע כי זכות לגמלת כסף לא תהיה ניתנת להעברה לשם תשלום מזונות במקרים ייחודיים בהם זכאי לגמלה בשל נכות שדרגתה 100% לא יהיה מסוגל לשאת בנטל התשלומים למזונות מבלי שיגרם לו נזק חמור לתנאי מחייתו. כדי להבטיח שאי העברת הגמלה לצורך תשלום מזונות תחול רק במקרים קיצוניים במיוחד ולמנוע ניצול לרעה של התיקון, מוצעים תנאים מחמירים שעליהם להתקיים כולם יחדיו ובהם: שלזכאי לגמלה אין הכנסה אחרת למעט הגמלה ואין לו כושר להשתכר והגמלה משמשת אותו לצורכי הקיום הבסיסיים שלו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בסיוון התשפ"ד (10.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת רון כץ

פ/25/4698

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – זכאות לדמי לידה עבור משרתות מילואים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 48 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 48, בהגדרה "היום הקובע", אחרי "התביעה לדמי לידה" יבוא "לעניין מבוטחת שהייתה בשירות מילואים, כהגדרתו בחוק שירות מילואים, התשס"ח–2008² – היום האחרון שבו הייתה המבוטחת בשירות מילואים בהיותה בהריון שנסתיים בלידה שלגביה מוגשת התביעה לדמי לידה".

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 (להלן – החוק), קובע בפרק ג', בין השאר, תנאים לזכאות לדמי לידה ליולדת שהם גמלה מחליפת שכר בשל אובדן הכנסתה מעבודה או מעסק או משלח יד עקב הלידה. החוק קובע את תנאי הזכאות לקבלת דמי לידה, את אופן חישוב דמי הלידה, ואת משך התקופה שבעדה ישולמו דמי הלידה.

סעיף 48 לחוק מגדיר את היום הקובע לתחילת קבלת דמי לידה. שירות מילואים אינו נחשב כיום קובע. משמעות הדבר כי אישה אשר התייצבה למילואים ועזבה את ביתה ועיסוקיה למען טובת המדינה בעודה בהריון, עלולה לאבד את זכאותה לדמי הלידה. כדי לתת מענה למצב זה, מוצע להחשיב את תקופת המילואים כתקופת מזכה לדמי לידה אף אם היום הקובע חל בתקופת שירות המילואים.

הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת פנינה תמנו וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/4261).

הוגשה ליו"ר הכנסת וחסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בסיוון התשפ"ד (01.07.2024)

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מיכל מרים וולדיגר

פ/487/25

הצעת חוק איסור הפליה ברישוי מחמת מצב בריאותי (תיקוני חקיקה), התשפ"ג–2022

1. תיקון פקודת הרופאים
בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז–1976 –

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940²."

(2) בסעיף 31, בסעיף קטן (ד), אחרי "שר המשפטים" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת";

(3) בסעיף 34, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא:

"(ב) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק ברפואה באופן זמני או קבוע."

(4) בסעיף 38א(ז), אחרי המילה "השר" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת", ואחרי "תקבע ועדת ההשגות" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות".

2. תיקון פקודת רופאי השיניים
בפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש] התשל"ט–1979 –

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.
² ע"ר 1940, תוס' 1 עמ' (ע) 191, (א) 239.

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940.³";

(2) בסעיף 24(ג), אחרי "שר המשפטים" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת";

(3) בסעיף 27, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) "הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק בריפוי שיניים באופן זמני או קבוע."

3. בחוק הפסיכולוגים, התשל"ז–1977⁴ – תיקון חוק הפסיכולוגים

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940.⁵";

(2) אחרי סעיף 19 יבוא:

"קביעת הוראות 19א השר, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לעניין רישום לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לעניין דרכי הרישום, הפרטים שעל המבקש להגיש, פרטי טופס הבקשה לרישום, וכן לעניין דחיית הבקשה והתייצבות בפני ועדה רפואית.";

(3) בסעיף 26, האמור בו יסומן "(א)" ואתריו יבוא:

³ ע"ר 1940, תוס' 1 עמ' (ע) 191, (א) 239.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 158.

⁵ ע"ר 1940, תוס' 1 עמ' (ע) 191, (א) 239.

"(ב) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק בפסיכולוגיה באופן זמני או קבוע."

תיקון חוק העובדים 4. בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996⁶ – הסוציאליים

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת", במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940";

(2) בסעיף 10(ב), אחרי "השר" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת";

(3) בסעיף 23, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק בעבודה סוציאלית באופן זמני או קבוע."

5. תיקון פקודת הרוקחים [נוסח חדש]. התשמ"א-1981⁷ – תיקון פקודת הרוקחים [נוסח חדש]

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת":

(א) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940⁸."

(ב) בפסקה (2), המילים "לרבות מחלת נפש" – יימחקו.

(2) בסעיף 9(בג), אחרי "שר המשפטים" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת."

(3) בסעיף 9ה, בסופו יבוא:

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 152.
⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.
⁸ ע"ר 1940, תוס' 1 עמ' (ע) 191, (א) 239.

"(ד) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק ברוקחות באופן זמני או קבוע."

תיקון חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות 6. בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008⁹ –

(1) בסעיף 2, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940."

(ב) בפסקה (2), המילים "לרבות מחלת נפש" – יימחקו.

(2) בסעיף 10 –

(א) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "ובלבד שמדובר במידע עדכני הרלוונטי לבדיקת כושרו של אדם לעסוק במקצוע".

(ב) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) השר, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין המסמכים הדרושים לשם קבלת החלטה בבקשה כאמור בסעיף זה, וכן לעניין התייצבות בפני ועדה רפואית."

(3) בסעיף 45, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) הוראת סעיף קטן (ב) תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק במקצוע באופן זמני או קבוע."

תיקון חוק האומנה 7. בחוק האומנה, התשע"ו-2016¹⁰, בסעיף 24(א), במקום פסקה (4) יבוא:

"(4) "אין במצבו או בהתנהגותו של האדם, או של כל אדם המתגורר עמו, כדי לפגוע ביכולתו לשמש הורה אומן או לפגוע בילד בצורה כלשהי";

⁹ ס"ח התשס"ח, עמ' 720.
¹⁰ ס"ח התשע"ו, עמ' 586.

תיקון חוק הפיקוח 8. בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965¹¹, בסעיף 12 – על מעונות

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) תקנות לפי סעיף זה יותקנו לאחר התייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת".

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) אין בהוראות לפי חוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹²".

דברי הסבר

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, היווה מסד לשינוי תפיסתי ביחס של החברה לאנשים עם מוגבלות ואסר על הפליה אנשים עם מוגבלות ללא תלות בסוג המוגבלות. אלא שתוקים רבים במדינת ישראל, אשר נוסחו טרם חקיקת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, לא תוקנו בהלימה אליו, והם עדין משקפים תפיסות ארכאיות הנשענות על דעות קדומות ביחס לאנשים עם מוגבלות בכלל ואנשים עם מוגבלות נפשית בפרט. כך, במסגרת חוקים רבים המתנים עיסוק בקבלת רישיון הוגדרה "מחלה מסכנת" כמחלת נפש באשר היא וזאת ללא קשר לסוג מחלת הנפש או להשפעתה על היכולת לעסוק במקצוע. בהגדרה זו באה לידי ביטוי הסטיגמה כלפי אנשים עם מוגבלות נפשית לפיה כל אדם המאובחן עם מוגבלות נפשית הינו מסוכן וככזה יש למנוע ממנו מלעסוק במקצועות מסוימים. הצעת חוק זו באה לתקן זאת ולקבוע כי לא תישלל מאדם הזכות לעסוק במקצועות מסוימים, אך ורק בשל מחלת הנפש עמה הוא מתמודד. הצעת החוק נוסחה בשיתוף ארגון בזכות – המרכז לזכויות של אנשים עם מוגבלות. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מיכל וולדיגר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2045/24).

הצעת החוק זהה לפ/2045/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)

¹¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 48.
¹² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

פ/25/2561

הצעת חוק זכויות התורמים למדינה, התשפ"ג–2023

הגדרות

1. בחוק זה –

"גוף ציבורי" – המדינה, משרד ממשלתי ויחידת סמך, רשות מקומית, תאגיד שהוקם לפי חוק, רשות מקרקעי ישראל, או הקרן הקיימת לישראל;
"חייל משוחרר", "שירות לאומי" ו"שירות לאומי-אזרחי" – כהגדרתם בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994;¹
"שירות מילואים" – כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008;²
"תורם למדינה" – כל אחד מאלה:

(1) חייל משוחרר שטרם חלפו 7 שנים ממועד שחרורו מהשירות;

(2) מי ששירת בשירות מילואים לא פחות מ-14 ימים במהלך השנה הקודמת;

(3) מי שטרם חלפו 7 שנים מהמועד שבו נדחתה בקשתו להתנדב לשירות לאומי או לשירות לאומי-אזרחי.

2. בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח–1988,³ בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

תיקון חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה

"(ד) בלי לפגוע בהוראות סעיף קטן (א), התחשבות בהיותו של אדם תורם למדינה כהגדרתו בחוק זכויות התורמים למדינה, התשפ"ג–2023, כחלק ממכלול השיקולים הנוגעים להחלטה בעניין קבלתו לעבודה, אין בה הפליה; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לשנות מן הדין החל על קבלה לעבודה לפי תוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959.⁴"

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

3. תיקון חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים
- בחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000,⁵ בסעיף 3(ד), אחרי פסקה (3) יבוא:
- "(4) במתן הטבה בקבלת שירות במקום ציבורי, לחייל במדים; לעניין זה, "חייל" – לרבות חייל מילואים בשירות מילואים, כהגדרתם בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008;".
- בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994,⁶ בסעיף 19ב –
- (1) האמור בו יסומן "א" ובו, אחרי "קדם אקדמית" יבוא "(בסעיף זה – מוסד לימוד)";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) מוסד לימוד המעניק זכות לדיור במעונות, אשר נבנו במישרין או בעקיפין בתמיכת המדינה, או הנתמכים במישרין ובעקיפין על ידי המדינה, ייתן משקל הולם, לעניין חלוקת הזכות האמורה, להיותו של אדם תורם למדינה כהגדרתו בחוק זכויות התורמים למדינה, התשפ"ג-2023".
5. העדפה בהקצאת מקרקעין
- (א) נערך על ידי גוף ציבורי מכרז להקצאת מקרקעין למטרת מגורים, בדרך של מכרז למרבה במחיר, רשאי עורך המכרז לקבוע, לגבי לא יותר מ-30% מהמקרקעין המוקצים על ידו כאמור בשנה מסוימת, כי לעניין קביעת הזוכה במכרז, יראו את הצעתו של תורם למדינה כגבוהה בשיעור שיצוין במסמכי המכרז, ואשר לא יעלה על 15% מהסכום שנקב על ידו בהצעתו או על 100,000 שקלים חדשים מהסכום שנקב על ידו בהצעתו, הנמוך מבין השניים.
- (ב) נקבע התורם למדינה כזוכה במכרז כאמור בסעיף קטן (א), לא יפחת הסכום שישולם על ידו מהסכום הגבוה ביותר שהוצע במכרז.
- (ג) תורם למדינה שזכה במכרז אך נדרש לשלם יותר מכפי הצעתו בהתאם לאמור בסעיף קטן (ב), רשאי לוותר על זכיייתו בתוך 14 ימים מקבלת הודעת הזכייה וכל ערבות שהפקיד בקשר לכך תוחזר לו.

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 58.
⁶ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

ביצוע ותקנות 6. שר הביטחון ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת חוק זה היא להבטיח כי מי שתורם למדינה יקבל את הזכויות המגיעות לו.

מדינת ישראל מצויה במאבק קיומי מתמיד, אשר כל אזרחיה אמורים ליטול בו חלק ולסייע בהגנת המדינה ובחיזוקה. אולם, זה שנים ארוכות מתקיים חוסר שוויון הולך וגדל בנשיאה בנטל ההגנה על המדינה ובתרומה לה, כאשר יש מי שנמנעים במכוון מליטול חלק במאבק זה ומגלים חוסר נאמנות למדינה וחוסר מחויבות להגן על עצם קיומה.

בצד מציאות חמורה זו, התקדש במדינת ישראל עקרון שוויון הזכויות האבסולוטי, תוך שבשורה של דברי חקיקה עוגנו הוראות המונעות מתן העדפה כלשהי למי ששירתו את המדינה והקריבו למענה. יתרה מכך, כיום אף מחייבות הוראות חוק שונות ליתן העדפה, מתקנת כביכול, לאוכלוסיות שאינן לוקחות במאבק על הגנת המדינה ואינן תורמות לה את תרומתן המתחייבת, תוך העדפת עקרון שוויון זכויות אבסולוטי המבטא הפליה פסולה ובלתי צודקת של מי שאינם תורמים למדינה, על פני עקרון שוויון ריאלי, הלוקח בחשבון גם את תרומתו של אדם למדינה.

עקרון השוויון האבסולוטי וההעדפה, המתקנת כביכול, לאוכלוסיות שאינן תורמות למדינה הביאו למצב אבסורדי בו צעירים שאינם משרתים בצבא מגיעים למוסדות להשכלה גבוהה בגיל 18, נהנים מהעדפה במעונות, מסיימים את התואר הראשון בגיל 21 ואף נהנים לאחר מכן בהעדפה בקבלה לעבודה. בה בעת, מי שמשרתים בצבא או בשירות לאומי, מגיעים למוסדות להשכלה גבוהה בגיל מאוחר וללא אמצעים כספיים, נאלצים לשכור דירות במחיר גבוה בהיעדר מקום במעונות הסטודנטים, ולאחר מכן מוצאים את עצמם אף מופלים לרעה בקבלה לעבודה בשירות המדינה.

הצעת חוק זו באה לעגן בחקיקה עקרון שוויון ריאלי המבטא שוויון אמיתי, במסגרתו מוענקות זכויות למי שממלאים חובות, וניתנת הכרה הולמת למי שתרמו למדינה ופעלו להגנתה ולחיזוקה. החוק המוצע מעניק מעמד מיוחד של "תורם למדינה" למי ששירת בשירות צבאי, בשירות לאומי או בשירות לאומי-אזרחי,

על פי הצעת החוק המוצעת, התחשבות בהיותו של אדם תורם למדינה, כחלק ממכלול השיקולים הנוגעים להחלטה בדבר קבלתו לעבודה או מתן הטבה בקבלת שירות במקום ציבורי לחייל במדים, לא ייחשבו כהפליה אסורה.

כמו כן, על פי הצעת החוק יינתן משקל חולם להיותו של אדם תורם למדינה בקבלה למעונות סטודנטים שנבנו על ידי המדינה או נתמכים על ידה, ותוענק הטבה בקשר להקצאת קרקעות למגורים. הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/1569/19).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באדר התשפ"ג (27.02.2023)

מוזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/965 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 27.03.2024 .

חק/965. הצעת חוק זכויות התורמים למדינה, התשפ"ג-2023 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/2561)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יואב קיש, סגן השר אורי מקלב וה"ח ליאת בן מאיר, רתם קס, דניאל סרגי, עומר רחמים, לירז לאה בנימין, אנטואנט חינווי.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשישה שבועות לשם התדיינות בין חבר הכנסת מגיש הצעת החוק לבין משרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
משה סעדה
דן אילוז
זאב אלקין
משה פסל
מתן כהנא
משה טור פז
אורית פרקש הכהן
מיכל מרים וולדיגר
יצחק קרויזר

4709/25/פ

הצעת חוק מעמד המשרת בשירות צבאי או לאומי, התשפ"ד–2024

- מטרת החוק 1. מטרת חוק זה היא לעגן את מעמדה של אוכלוסיית המשרתים בשירות צבאי או אזרחי ולהקנות לה זכויות יתר.
- הגדרות 2. בחוק זה –
- "לוחם" – חייל משוחרר זכאי כהגדרתו בסעיף 1א7(א) לחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994¹;
- "מקום ציבורי" – כהגדרתו בחוק שיווי זכויות האישה התשי"א–1951²;
- "משרת" – המשרת, או ששירת בעבר, בשירות סדיר או בשירות לאומי, לתקופה של 24 חודשים לפחות;
- "משרת מילואים" – חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות מילואים, התשס"ח–2008³;
- "רשות ציבורית" – כהגדרתה בסעיף 15א(א) לחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן–1989⁴;

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

² ס"ח התשי"א, עמ' 248.

³ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

⁴ ס"ח התש"ן, עמ' 26.

"שירות לאומי" – שירות אזרחי כהגדרתו בחוק שירות אזרחי, התשע"ז –
2017,⁵ או שירות לאומי-אזרחי כהגדרתו בחוק שירות לאומי-אזרחי,
התשע"ד-2014;⁶

"שירות סדיר" – כהגדרתו בחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו –
1986;⁷

"שירות ציבורי" – שירות הניתן לציבור על ידי רשות ציבורית, בדרך מפגש
פנים אל פנים, למעט טיפול רפואי.

3. תעודת משרת (א) המסיים שירות סדיר או שירות לאומי, יהיה זכאי לתעודת משרת שתוענק לו בתום השירות; משרת שסיים את שירותו טרם כניסת חוק זה לתוקף זכאי לתעודת משרת.
- (ב) השר הממונה על רשות השירות הלאומי-אזרחי (להלן – השר) יקבע בתקנות כללים לעניין אופן הנפקת וחלוקת תעודות משרת, כולל אפשרויות להחזקת תעודה קשיחה ותעודה דיגיטלית; על השר להתקין תקנות בתוך שלושה חודשים מיום פרסום חוק זה ברשומות.
4. העדפה מותרת (א) על אף האמור בכל דין, אין לראות בהענקת העדפה או הנחה בשירותים או מוצרים למשרת, בתמורה או שלא בתמורה, בין שמדובר בשירות ציבורי ובין שמדובר בשירות הניתן על ידי גוף אחר, הפליה פסולה.
- (ב) על אף האמור בכל דין, בבחינת מועמדות לשירות המדינה, ניתן להורות על מתן עדיפות למועמד שהוא משרת.
5. הטבות המדינה בדיור (א) למשרת, או לבן זוגו, תינתן זכות להשתתף בתכניות המדינה המעניקות הנחה או סבסוד עבור רכישת דירה.
- (ב) על אף האמור בכל דין, קדימות יתירה בתכניות כאמור בסעיף קטן (א), תינתן למשרת שהינו לוחם.
6. סבסוד לימודים על-תיכוניים לא יינתן סבסוד מטעם המדינה, מכל סוג שהוא, למוסד לימודים על-תיכוני, במישרין או בעקיפין, עבור מי שאינו משרת.
7. פטור משירות מי ששחרר משירות סדיר ומשירות לאומי-אזרחי, מטעמים רפואיים, וכן עולה חדש שעלה לישראל לאחר הגיעו לגיל 24, לא ייחשבו כמי שלא שירת לעניין חוק זה.
8. הוראת מעבר מי שמלאו לו 24 שנים עם כניסת חוק זה לתוקפו, ולא שירת, לא יראו אותו כמי שלא שירת לעניין חוק זה.

⁵ ס"ח התשע"ז, עמ' 632.
⁶ ס"ח התשע"ד, עמ' 380.
⁷ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

תיקון פקודת מס 9. בפקודת מס הכנסה⁸ –
הכנסה

(1) אחרי סעיף 39א יבוא:

"זיכוי לחייל לוחם 1א39. בחישוב המס של תושב ישראל משרת מילואים שהוא לוחם, תובא בחשבון נקודת זיכוי אחת; בסעיף זה, "לוחם" – חייל משוחרר זכאי כהגדרתו בסעיף 1א7(א) לחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994."

(2) בסעיף 166, אחרי סעיף קטן (1א) יבוא:

"(2א) ניכה מעסיק מס עבור עובד שהוא משרת מילואים לפי סעיף 164, יקוּזוּ 5% מתוך סכום המס שניכה, כאמור בסעיף קטן (א), עבור תשלום שכרו של אותו עובד."

10. תיקון חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה

התשנ"ח–1998⁹, בסעיף 9, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) על אף האמור בסעיף קטן (א), משרת יהיה פטור מתשלום אגרות כניסה לשטח גן לאומי ולשטח שמורת טבע; בסעיף זה, "משרת" – כהגדרתו בחוק מעמד המשרת, התשפ"ד–2024."

11. תיקון חוק העתיקות

בחוק העתיקות, התשל"ח–1978¹⁰, בסעיף 46, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) על אף האמור בסעיף קטן (א), משרת יהיה פטור מתשלום אגרות כניסה למקום מוסדר; בסעיף זה, "משרת" – כהגדרתו בחוק מעמד המשרת, התשפ"ד–2024."

דברי הסבר

"מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה נאָהרן (במדבר א, ג). משחר הדורות, מאז התהוותו לעם, תודעת השירות וההתייצבות למשימה הלאומית מהווה ערך מכונן בזהותו של העם היהודי. עם המורכב מפרטים המקדשים את החיים ומחזיקים כל העת את טובת הכלל וצרכי הציבור.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
⁹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.
¹⁰ ס"ח התשל"ח, עמ' 76.

בראשית הציונות, קיבלו שוב ערכים אלו ביטוי מעשי בהקמת מחתרות וארגוני הגנה על העם והארץ. כאשר קמה מדינת ישראל, ומסביבה מדינות עוינות ואויבים רבים, הוקם צבא ההגנה לישראל כצבא העם לצד חובת גיוס לכל אזרח.

עם השנים, הלך וגדל מספר הצעירים הנמנים על מגזרים הפטורים מגיוס מסיבות שונות, היסטוריות ואחרות, והגיוס והשירות בצה"ל ובשירות הלאומי נותר מנת חלקם של מגזרים מסוימים הנושאים באחריות ובזכות לשרת את עם ישראל. אלו המתייצבים לקריאה ומתגייסים למשימתם עושים זאת מתוך תחושת שליחות והבנת הצרכים הלאומיים ורובם רואים בשירות זכות גדולה, ובכל זאת, השלכות הנטל אינן מבוטלות וכרוכות במחירים כבדים. יסוד קיומנו כעם הוא ההכרה שהנושאים באחריות ומשרתים הם הם הביטוי המובהק לתורת וערכי ישראל. ספרא וסייפא בכל תחומי החיים.

על פי הנתונים האחרונים, כחמישים אחוז מברי הגיוס בקרב אזרחי ישראל, אינם מתגייסים לשירות צבאי או אזרחי. רבבות צעירים אינם משרתים את המדינה אך נהנים מהטבות רבות שהיא מעניקה. המלחמה שנפתחה עלינו בחג שמחת תורה התשפ"ד, חייבה את מדינת ישראל להעריך מחדש את צרכי הביטחון. המשימות המוטלות על גופי הביטחון, ובראשם צבא ההגנה לישראל, מחייבים התעצמות והרחבה של הצבא, בדגש על המערך הלוחם. המלחמה והשלכותיה, חידדו מחדש את חוסר הצדק בכך שעול השירות מוטל על כתפיהם של מעטים כל כך.

ניסיונות רבים נעשו לאורך השנים, לחייב גיוס של אוכלוסיות נוספות. אולם בפועל, שינוי קטן מאוד נעשה, אם בכלל.

הנתונים מראים כי ההטבות שמעניקה המדינה ברכישת דירה, בסבסוד לימודים אקדמיים או לימודים בישיבה, נאמדים במיליארדים רבים מדי שנה. מן הראוי שהמדינה תעניק הטבות אלה, לאזרחים המקדישים ממיטב שנותיהם כדי לשרת את המדינה והתורה בישראל.

לפיכך, הצעת החוק הזו מבקשת לקבוע בראש ובראשונה קביעה ערכית ומוסרית – כל אזרחי המדינה נדרשים לשרת את המדינה, בשירות צבאי, לאומי או אזרחי. הטבות שמעניקה המדינה בתחומים שונים, תינתנה למשרתים, באופן בלעדי או בקדימות על פני אחרים.

מתקפת ה-7 באוקטובר, המלחמה הארוכה שפרצה בעקבותיה והאבדות הרבות בקרב חיילי צה"ל, הביאו כאמור את צה"ל לצורך משמעותי בהגדלת כוח האדם, הן במערך השירות הסדיר והן במערך המילואים. למרבה הכאב, גם מצבה הביטחוני של מדינת ישראל כיום, בעיצומה של המלחמה, לא מביא לשינוי משמעותי בתפיסת הגיוס לצה"ל בקרב אותם ציבורים שלא משתתפים בנטל.

במקביל לדיונים על הרחבת מנעד המגזרים השותפים לנטל על מנת לתקן את העוול, נכון תעשה המדינה אם תוקיר ותכיר באופן מובחן באלו אשר שירתו ועודם משרתים בשירות צבאי ולאומי.

הצעת חוק זו מבקשת למסד את מעמד המשרת באמצעות זכויות יתר – הן כלכליות והן זכויות אחרות. מטרת הצעת החוק היא לקבוע מעמד אזרחי מיוחד לאלו אשר מקריבים ממיטב שנותיהם, ולעיתים אף מסכנים את חייהם ומשלמים מחירים כבדים בגוף ובנפש, למען כלל אזרחי מדינת ישראל.

הצעת החוק קובעת כי מי ששירת שירות צבאי או לאומי, זכאי לתעודת משרת, שמקנה לו הטבות שונות, זאת לצד הקביעה כי העדפה או הענקת הטבה או הנחה לנושא תעודת משרת היא העדפה מותרת ולא תיחשב אפליה אסורה. לצד זאת, הצעת החוק מבקשת לקבוע כי הטבות מסוימות שהמדינה מעניקה, יינתנו אך ורק לאלו המשרתים אותה. מעבר לערך הצדק, יש בכך גם כדי לתמרץ את אלו שאינם משרתים, להצטרף למעגל התורם למדינה.

בסעיף 4 מוצע לקבוע כי תינתן עדיפות בקבלת מועמד לשירות המדינה ששירת בשירות צבאי, לאומי או

אזרחי.

בסעיף 5 מוצע לקבוע כי משרת בלבד, או בן זוגו, יוכלו להשתתף בתוכניות המדינה לסבסוד או הנחה ברכישת דירה. משרת ששירת כלוחם, יהיה זכאי לקדימות מבין המועמדים לקבלת ההטבה.

בסעיף 6 מוצע לקבוע כי לא יינתן סבסוד מטעם המדינה, במישרין או בעקיפין, עבור מי שאינו משרת. כיום מסבסדת המדינה סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה במיליארדים רבים, כאשר נתח משמעותי מסכומים אלה מוענק למוסדות עבור סטודנטים שלא שירתו את המדינה. גם תלמידי ישיבות מקבלים תקצוב כנגד תלמידים שאינם משרתים. העוול במקרים אלה הוא כפול – לא די שצעירים שאינם משרתים את המדינה, מקדימים את בני גילם שכן משרתים ברכישת השכלה או מקצוע, בכניסה לשוק העבודה ובצבירת ניסיון תעסוקתי, הם גם עושים זאת בסבסוד מקופת המדינה, בסכומים של עשרות אלפי שקלים לשנה עבור כל סטודנט.

כולם כמובן זכאים להתקבל וללמוד במוסדות אקדמיים ואחרים, אך הם ייאלצו לשאת בעלות המלאה של לימודיהם, ללא כל השתתפות מטעם המדינה. זו תינתן אך ורק למי ששירת אותה.

סעיף 7 מבקש למנוע פגיעה שלא כהוגן במי שנמנעה ממנו היכולת לשרת שירות צבאי או אזרחי מטעמים רפואיים. לפיכך מי שלא שירת מטעמים רפואיים, לא ייחשב כמי שלא שירת לעניין חוק זה, ועל כן יהיה זכאי להתמודד למשרה בשירות המדינה, יוכל להשתתף בתוכניות המדינה להטבות בדיוור (אך לא יזכה לעדיפות כמשרת), ומוסד לימודים על תיכוני יקבל סבסוד עבור לימודיו.

בסעיף 8 מוצע להעניק נקודת זיכוי אחת בחישוב המס ללוחמים המשרתים שירות מילואים פעיל, וכן לקבוע הטבה למעסיקי עובדים המשרתים במילואים, באופן שבו 5% מהמס שמעסיק מנכה ממשכורת של משרת מילואים, יקוזז מסכום המס בו מחויב המעסיק. מעסיקים רבים נרתעים מלהעסיק עובדים המשרתים במילואים, עקב ההיעדרויות הממושכות, וניתן לצפות כי מגמה זו תחריף כעת כאשר מספר ימי המילואים השנתיים צפוי לגדול באופן משמעותי. הטבה זו תוענק עבור כל אחד מעובדי המעסיק המשרת במילואים ומבקשת לאזן ולתמרץ העסקת אנשי מילואים.

בנוסף, כדי שלא לפגוע במי שעבר את הגיל הרלוונטי למסלולי השירות, מוצע להחריג לעניין חוק זה את מי שמלאו לו 24 שנים עם כניסת חוק זה לתוקפו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בסיוון התשפ"ד (01.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אלעזר שטרן
גדי איזנקוט
אופיר כץ

פ/25/4953

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון – הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה–2024

הוספת סעיף 1ב2 – 1.
הוראת שעה –
חרבות ברזל

בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951¹ (בחוק זה – תקופת הוראת שעה), יקראו את חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א–1950², כך שאחרי סעיף 2ב יבוא :

"הכרה במי שנספה 1ב2. (א) לעניין חוק זה, ייראו את מי ששירת בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה – הוראת שעה – חרבות ברזל

בשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008³, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור, כמי שמת תוך כדי ועקב שירות המילואים; לעניין סעיף זה, "תקופת הוראת השעה" – התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951⁴.

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78.
² ס"ח התשי"א, עמ' 162.
³ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.
⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

(ב) לעניין חוק זה יראו חייל בשירות קבע שנספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה כמי שמת תוך כדי ועקב השירות אף אם החבלה אינה חבלת שירות.

(ג) לעניין חוק זה יראו חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו כמי שמת תוך כדי ועקב השירות.

תיקון חוק בתי קברות צבאיים 1. בתקופת הוראת השעה יקראו את סעיף 14 לחוק בתי קברות צבאיים, התשי"ב-1950⁵, כך שאחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) מי ששירת בשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁶ (בסעיף זה – תקופת הוראת השעה), ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור;

(9) חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו.

דברי הסבר

מדינת ישראל מוקירה את אלה אשר שירתו את המדינה במהלך שירותם הצבאי ומכירה בחשיבותם של חיילי המילואים המהווים מרכיב חיוני בביטחון המדינה.

הצעת החוק נועדה להעניק את הכבוד הראוי לאזרחים אשר שוחררו משירות סדיר או סיימו שירות מילואים פעיל או שמשרתים בשירות קבע ונרצחו בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל.

כאות הערכה והוקרה של המדינה על תרומתם למאמץ הביטחוני ועל המחיר הכבד ששילמו במותם, מוצע להרחיב את מעגל הזכאים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב-1950 (להלן – חוק משפחות חיילים שנספו במערכה), ולהכיר במי שנספה בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל כחלל צה"ל גם אם לא נספה תוך כדי ועקב השירות ובלבד ששירת 60 ימים לפחות בשירות מילואים וטרם חלף חודש מיום שחרור משירות המילואים, ולגבי חייל קבע אף אם החבלה אינה חבלת שירות. לגבי חיילים ששוחררו משירות סדיר ונספו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת

⁵ ס"ח התשי"ב, עמ' 258.
⁶ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

השעה מוצע להכיר בהם לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה אם טרם חלף חודש מיום שחרורם מהשירות.

להצעת החוק אין השלכה תקציבית משמעותית, כיוון שהתגמול המשתלם לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשי"ל-1970, דומה לתגמולים המשתלמים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. כמו כן, מוצע לתקן בהתאמה את חוק בתי קברות צבאיים. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/4952/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת

נעמה לזימי
גלעד קריב
אפרת רייטן מרום
מרב מיכאלי
יוראי להב הרצנו
שלי טל מירון
יסמין פרידמן
נאור שירי
מירב בן ארי
ארז מלול
סימון דוידסון
ולדימיר בליאק
מטי צרפתי הרכבי
אלעזר שטרן

4817/25/פ

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון – הכרה בסבו וסבתו של הנספה), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 1 בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א–1950,¹ בסעיף 1, בהגדרה "בן משפחה", אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) סבו וסבתו של הנספה – אם שני הורי הנספה נספו גם הם באותו אירוע בו נספה הנספה."

דברי הסבר

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א–1950, מגדיר מי הוא בן משפחה של חייל הנספה. על ההגדרה הזו נסמכת גם הגדרת בן משפחה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשי"ל–1970. במתקפה הנוראית על ישראל שארעה בשבעה באוקטובר נמחקו משפחות שלמות בפעולות איבה, על הוריהם וילדיהם הקטנים. תיקון החוק הזה מבקש להכיר בסבים וסבתות שנתרו בחיים, כשכולים, על מנת שיתפקדו כשארים של הילדים שהלכו לעולמם עם הוריהם ולא נותרו להם בני משפחה חיים לפי הגדרת החוק.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 162.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת מתן כהנא
לימור סון הר מלך

4745/25/פ

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון – תקופת הסתגלות כלכלית לאלמנה), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 78 ד. בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א–1950, אחרי סעיף 88 יבוא:
78. יתגמול לאלמנה ד. אלמנה תהיה זכאית לתגמול חודשי נוסף על בשל פגיעה בכושר ההשתכרות
- התגמולים שהיא זכאית להם לפי סעיפים 7 עד 88, בתקופות ובסכומים כמפורט להלן:
- (1) בשלוש השנים הראשונות שלאחר פטירת הנספה – בסכום השווה למוצע החודשי של הכנסותיה בשנה שקדמה לפטירת הנספה (בסעיף זה – הסכום הקובע);
- (2) בשלוש השנים שלאחר התקופה האמורה בפסקה (1) – בסכום השווה ל-40% מהסכום הקובע;
- (3) בשלוש השנים שלאחר התקופה האמורה בפסקה (2) – בסכום השווה ל-20% מהסכום הקובע."

דברי הסבר

מלחמת חרבות ברזל חשפה את היקף הקשיים שאיתם נאלצת להתמודד אישה שאיבדה את אהוב ליבה ואבי ילדיה. מעבר לחלל העצום שנפער בחייה, להתמודדות הרגשית והנפשית הקשה ולהתמודדות של ילדיה, היא נאלצת לנסח מותניים ולהתמודד גם עם כלכלת המשפחה.

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב-1950, נחקק לפני 74 שנים ועל אף התיקונים הרבים שנעשו בו לאורך השנים הוא אינו מותאם בבסיסו לתקופת חיינו בה הרוב המוחלט של בנות הזוג של הנופלים עובדות במשרה מלאה ומשתתפות בפרנסת הבית במקביל לנטל ההורות וקיום המשפחה.

המצב החוקי הקיים אינו נותן מענה מספק לקושי הכלכלי שעמו נאלצות האלמנות להתמודד בעקבות מות בן זוגן ובפרט לנוכח המצב הרגשי שבו הן מצויות בתקופה הסמוכה למועד ההתאלמנות.

כך, אין בחוק הקיים כל התייחסות לעובדה שבמשך תקופה ארוכה מעת האובדן בנות זוג רבות אינן מסוגלות לעבוד כלל. גם לאחר תקופת האבל הראשונה מרבית האלמנות אינן חוזרות למשרה מלאה בשל העול הכבד של החזקת משק הבית כולו על גבן או בשל מצב נפשי אישי.

על כן, מוצע להעניק לאלמנה תגמול נוסף בתקופת הסתגלות כלכלית של 9 שנים ממועד ההתאלמנות, בשלוש השנים הראשונות שבתקופה האמורה יהיה התגמול הנוסף בסכום השווה לממוצע ההכנסות החודשיות שהיו לה בשנה שקדמה לפטירת הנספה, בשלוש השנים הבאות יהיה התגמול הנוסף בסך 40% ממוצע ההכנסות כאמור, ובשלוש השנים שלאחר מכן יהיה בסך 20% ממוצע ההכנסות כאמור.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בתמוז התשפ"ד (15.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת ווליד טאהא
מנסור עבאס
ואליד אל הואשלה
אימאן ח'טיב יאסין
יאסר חוג'יראת

1331/25/פ

הצעת חוק איסור מכירת צעצועים המדמים כלי נשק, התשפ"ג-2023

הגדרות	1.	בחוק זה –
"צעצוע" – חפץ או מערכת חפצים שנועדו למשחק, לשעשוע ולבילוי;
"השר" – שר הכלכלה והתעשייה.
מטרה	2.	מטרתו של חוק זה להוציא צעצועים שנראים ככלי נשק וככלי הריגה מארגז המשחקים של הילדים בחברה הישראלית.
איסור מכירת צעצוע המדמה כלי נשק	3.	לא ימכור אדם ולא ישווק, צעצוע שצורתו או הקול שהוא משמיע מדמה כלי נשק או כלי ירייה אמיתי, ובכלל זה רובה, אקדה, סכין, חרב, רימון, תותח, פצצה או כלי נשק אחר שיקבע השר.
מכירה מותרת של צעצוע המדמה כלי נשק	4.	על אף האמור בסעיף 3, השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע תנאים שבהתקיימם תותר מכירה של צעצועים המדמים כלי נשק.
עונשין	5.	העובר על הוראות חוק זה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ¹ , ובעבירה נמשכת – קנס נוסף של 5,000 שקלים חדשים על כל יום שבו נמשכת העבירה.
ביצוע ותקנות	6.	השר ממונה על ביצוע החוק והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

דבר ה ס ב ר

למשחקי תפקידים ודמיון הכוללים משחק בצעצועים יש תרומה ניכרת לילד מבחינה התפתחותית, שכן הם מאפשרים לילד לקבל ביטחון, לפתח את הדמיון וכישוריו החברתיים ולהבין את הגבולות בין

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

מותר לאסור. עם זאת, ילדים לא זקוקים למשחק בצעצועים דמויי נשק על מנת לפתח מיומנויות אלה. ההפך הוא הנכון - למשחק בכלי נשק יש מחיר חינוכי וערכי כבד וריבוי השימוש בכלי נשק בתוך אזורי מגורים בקרב הציבור הישראלי מתזק את הצורך לחנך בגנות נשיאת נשק ושימוש בו גם על ידי צעצועים המדמים כלי נשק.

ראשית, משחק בצעצוע המדמה כלי נשק מהווה עבור ילדות וילדים מעין "הזמנה ידידותית" לעולם ההרג והמלחמה של המבוגרים. משחק כזה טומן בחובו מסר בעייתי שדקירה, הרג וחבלה בבני אדם הן פעילויות אנושיות טבעיות ושגרתיות. במדינת ישראל, בעלת האופי המיליטריסטי ממילא, אין כל היגיון בהלטה נוספת של ילדות וילדים באלימות וכוחניות.

שנית, יש לתת את הדעת לאפשרות שילד הלומד את טכניקת השימוש בצעצוע המדמה כלי נשק, עשוי להשתמש ביתר קלות גם בנשק אמיתי. הדבר נכון במיוחד במדינת ישראל שבה ילדות וילדים רבים רואים את הוריהם נושאים נשק, וטבעי שירצו לחקות אותם וללמוד את הטכניקה. לכן, קיים גם ערך בטיחותי לאיסור השימוש בצעצועים דמויי נשק.

מפתיע לשמוע שדווקא בארה"ב, שבה קיים דיון ציבורי נוקב על הקלות בה ניתן להשיג רישיונות לנשיאת נשק, קיים כבר תקדים לאיסור מכירה של צעצועים דמויי כלי נשק. עיריית בוסטון הכריזה לפני מספר שנים על צעצועי נשק כאסורים.

בסביבה המודרנית רווית הגירויים, חשוב למצוא את האיזון העדין בין עקרונות כגון חופש הביטוי וחופש העיסוק לבין זכותם של הילדים לגדול בסביבה חינוכית בטוחה. מסיבה זאת קיימות, למשל, הגבלות על שידור תכנים מסוימים בשעות מסוימות בערוצי התקשורת, והגבלות מחמירות על חופש העיסוק בכל הקשור להתקשרויות עם קטינים, ומסיבה זו יש לאסור על ייצור ושיווק צעצועים דמויי נשק שעושים את דרכם לחדרי המשחקים של ילדינו.

לפיכך, מוצע לאסור על מכירה ושיווק של צעצועים המדמים כלי נשק, ולקבוע שיושת קנס כספי על מי שיפר את האיסור וימכור צעצועים המדמים כלי נשק. עם זאת, מוצע לאפשר גמישות מסוימת ולהתיר בתקנות מכירה ושיווק של צעצועים כאלה למטרות מיוחדות, כגון מכירה עבור תעשיית הקולנוע והבידור. באופן כזה, צעצועים המדמים כלי נשק לא ישמשו עוד למשחק בין ילדים, אך ימשיכו לשמש לצורכי תרבות, סאטירה ומימוש חופש הביטוי והיצירה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת יואל חסון (פ/2481/20) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת ווליד טאהא וקבוצת חברי הכנסת (פ/2903/24) ועל ידי חבר הכנסת איימן עודה וקבוצת חברי הכנסת (פ/3395/24).

הצעת החוק זהה לפ/3395/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בטבת התשפ"ג (09.01.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אורית פרקש הכהן
ינון אזולאי
יצחק קרויזר
מירב בן ארי
נעמה לזימי
אופיר כץ
אלי דלל

פ/25/4348

הצעת חוק לייצוב מחירי מצרכים בעת חירום, התשפ"ד–2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"אדם קשור", לתאגיד – כל אחד מאלה :

(1) אדם השולט בתאגיד ;

(2) תאגיד הנשלט בידי אדם כאמור בפסקה (1) ;

(3) תאגיד הנשלט בידי מי מהאמורים בפסקאות (1) ו-(2) ;

"בעל שליטה" – יכולת לכוון, במישרין או בעקיפין, פעילותו של תאגיד ; בלי לגרוע מכלליות האמור, חזקה על אדם שהוא בעל שליטה בתאגיד –

(1) אם הוא מחזיק ביותר ממחצית הזכות להצביע באסיפה הכללית של חברה או באורגן מקביל לאסיפה כללית של תאגיד אחר, או מהזכות למנות דירקטורים בחברה או מהזכות למנות בעלי תפקידים דומים בתאגיד שאינו חברה ;

(2) אם הוא מחזיק בזכות למנות בתאגיד מנהל כללי ;

(3) אם הוא מחזיק ביותר משלושים אחוזים מזכות בתאגיד, ואין אדם אחר המחזיק יותר ממחצית מאותה זכות ;

(4) אם הוא מחזיק ביכולת למנוע קבלת החלטה עסקית מהותית בתאגיד, זולת אם יכולת זו נובעת מהסכם בדבר הלוואה שנתן תאגיד בנקאי במהלך עסקיו הרגילים, או אם היא ניתנה לצורך הגנת מיעוט מקובלת בתאגיד; וכן חזקה על אדם הנהנה בנאמנות שהוא בעל שליטה בנכסיה, למעט אם הוא מחזיק ביחידה בקרן נאמנות שחל עליה חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹;

"העלאת מחיר" – העלאת מחירי מצרכי יסוד, במישרין או בעקיפין, לרבות בדרך של הפחתת הכמות המסופקת או הנארזת, ולרבות בדרך של שינוי בתנאי הסחר או האספקה;

"ועדת המחירים" – הוועדה הפועלת על פי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996²;

"חוק התחרות הכלכלית" – חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988³;

"חנות" – מקום לממכר קמעונאי של מזון ומוצרי צריכה, לרבות חנות מקוונת, ובלבד שמתקיימים לגביו כל התנאים המפורטים להלן, ויראו לעניין זה כמה נקודות מכירה כחנות אחת אם קמעונאי אחד מחזיק בהן במתחם אחד:

(1) כל אלה נמכרים בו דרך קבע: ירקות ופירות טריים, חלב ומוצריו, ומוצרי ניקיון;

(2) יותר ממחצית ממחזור המכירות בו הוא ממכירת מזון;

"הממונה" – כהגדרתו בחוק התחרות הכלכלית;

"מצרך" – מזון וכל מוצר אחר הנמכר בחנות, למעט מוצרי חשמל, מוצרי טקסטיל, ציוד משרדי, כלי בית, ספרים ועיתונים;

"מצרך יסוד" – מצרך בסיסי הנמכר בחנות, והנמנה על רשימת המצרכים המפורטים בתוספת;

"ספק" – מי שמספק לקמעונאי או באמצעות קמעונאי, במישרין או באמצעות מפיץ, מצרכים ובכלל זה מצרכי מותג פרטי, לרבות מפיץ של מצרכים כאמור, וכל אדם קשור לאלה;

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.
² ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.
³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.

"ספק גדול" – ספק שמחזור המכירות שלו לקמעונאים, או באמצעות קמעונאים, בישראל, בשנת הכספים הקודמת, עלה על 350 מיליון שקלים חדשים, או ספק שהוא בעל מונופולין כמשמעותו בסעיף 26 לחוק התחרות הכלכלית;

"סל תשומות" – מכלול התשומות הישירות המשמשות בייצור או ביבוא של מוצר ובאספקתו;

"קמעונאי" – אדם המחזיק בחנות, וכן כל אדם קשור אליו;

"תקופת חירום" – כל אחת מאלה:

(1) תקופת תוקפה של הכרזה על מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 99 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁴;

(2) תקופת תוקפה של הכרזה על אירוע חירום אזרחי לפי סעיף 90 לפקודת המשטרה, התשל"א-1971⁵.

2. איסור העלאת מחירים
על אף האמור בכל דין, בתקופת חירום, ספק גדול וקמעונאי לא יעלו את מחירי מצרכי היסוד שהם מספקים לציבור, אלא בהתאם להוראות חוק זה.

3. סייג לאיסור העלאת מחירים
(א) ספק המבקש להעלות מחירו של מצרך יגיש לוועדת המחירים בקשה הכוללת פירוט של סל התשומות שלו, משקלה של כל תשומה בסל כחלקה מן העלות הכוללת של ייצור המצרך ואסמכתאות המלמדות על עליית מחירה של כל תשומה הכלולה בסל, בנפרד; הבקשה תיתמך בתצהיר בעל שליטה בספק, אם ישנו, המאמת את פרטיה, לרבות כל אחת מהעליות הנטענות במחירי התשומות של אותו ספק המשמשות בייצור מצרך היסוד.

(ב) ועדת המחירים תמסור למבקש, בתוך שלושה ימי עבודה, אם דרושים או חסרים לה מסמכים או נתונים לשם דיון מלא ומושכל בבקשה.

(ג) ועדת המחירים רשאית לדרוש תצהיר תומך של אדם נוסף לשם אימות או הזמת האמור בבקשה.

(ד) ועדת המחירים רשאית להורות על קיום דיון כאמור בעל פה בפני המבקש, וכן רשאית לבקשו להביא ראיות נוספות להוכחת בקשתו.

(ה) ועדת המחירים תהיה רשאית לתת היתר זמני להעלאת מחיר אם שוכנעה כי סל התשומות של יצרן עלה בשיעור חריג, הגבוה משמעותית מ-15% וקיימת סכנה לפגיעה מהותית בספק לולא יינתן היתר כאמור.

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.
⁵ דיני מדינת ישראל התשל"א, עמ' 390.

4. ירידת מחירים במשק
בעת בחינת בקשה כאמור בסעיף 3, ועדת המחירים תביא בחשבון, בין היתר, ירידות במחירן של תשומות אחרות של הספק, אשר לא נכללו בבקשה; היה הספק יבואן של מצרכי יסוד, או יצרן המושפע בשיעור מהותי משער המטבע ביחס לתשומות הייצור שלו – תביא הוועדה בחשבון גם את השינויים שחלו בשער המטבע ביחס למדינות המוצא שמהן מיובאים מצרכי היסוד.
5. עיצום כספי
(א) מי שעשה אחד מאלה, יהיה צפוי לעיצומים כספיים בגובה של 2,000,000 שקלים חדשים או 10 אחוז ממחזור המכירות שלו, לפי הגבוה מבין השניים:
(1) העלה מחיר בניגוד להוראות חוק זה;
(2) הגיש בקשה כאמור בסעיף 3 שפרטיה מוטעים או חסרים;
(3) הרוויח רווח שלא כדין כתוצאה מהטעיה או דיווח חסר או לקוי לוועדת המחירים.
- (ב) על הטלת עיצום כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 50ה עד 50טז לחוק התחרות הכלכלית, בשינויים המחויבים.
6. הוראות מעבר
בבחינת בקשות לפי סעיף 3 רשאית ועדת המחירים להביא בחשבון גם העלאות מחירים שביצע הספק לפני יום תחילתו של חוק זה.

תוספת

(סעיף 1, ההגדרה "מצרך יסוד")

1. קמח;
2. אורז;
3. סוכר;
4. ביצים (למעט ביצים אורגניות וביצי חופש);
5. חלב לסוגיו;
6. מוצרי חלב מהסוגים האלה: גבינה לבנה לסוגיה; גבינה צהובה לסוגיה; מעדני חלב;
7. לחם לסוגיו;
8. שמן לסוגיו;
9. ירקות מן הסוגים האלה: תפוחי אדמה, מלפפונים, עגבניות, בצל, גזר;
10. פירות מן הסוגים האלה: בננות, תפוחים;

11. עוף וחזה עוף ;
12. אבקות מרק לסוגיהן ;
13. אבקת כביסה ;
14. טמפונים, תחבושות ומוצרי היגיינה נשית אחרים לסוגיהם ;
15. חיתולים לתינוקות ;
16. תחליפי חלב לתינוקות ;
17. נייר טואלט ;
18. שימורי טונה ;
19. שימורי תירס ;
20. רסק עגבניות.

דברי הסבר

בכ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) נפתחה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל, בעקבותיה הוכרזה מלחמת "חרבות ברזל". בעקבות המלחמה הכריז שר הביטחון על "מצב מיוחד" בעורף לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

המצב הביטחוני הייחודי הביא איתו חוסר וודאות כלכלית בקרב צרכנים, עלייה בביקוש לצד קשיי אספקה וכוח אדם אצל מעסיקים. על כן, היינו עדים בחודשים האחרונים לתופעות כמו מחסור זמני במוצרים מסוימים, אתגרים בייצור ואספקה, עלייה בביקוש בחלק מהמוצרים ושינויים תכופים במחירים. למעשה, כבר בשבועות הראשונים שלאחר פרוץ המלחמה, עלה החשש שקמעונאים מנצלים בהלה וזיננוק בביקוש למוצרים מסוימים עקב הוראות פיקוד העורף להצטייד במים, מוצרים יבשים ושימורים.

חלק מרשתות השיווק העלו בשבוע הראשון שלאחר המלחמה את המחירים ב-6.8% ו-4.5% בהתאמה בקטגוריות של מצרכי יסוד מסוימים עם עלייה של כמעט 20% בחלק מהמוצרים. בשבוע הראשון של דצמבר דווח כי רשתות קמעונאות ביצעו עלייה נוספת של כ-3.9% במחירי המזון וטואלטיקה, כאשר חלק מהן מובילות בשיעור העלאה גבוה אף יותר (7.9% ו-6.3% בהתאמה). הקטגוריות המובילות בהן דווחו העלאות הן פירות וירקות משומרים וטבעיים (51% עלייה), דברי לחם מאפים וחיטופים (23%), קוסמטיקה (17%).

גל נוסף ומשמעותי של העלאת מחירים בוצע על ידי יצרני וספקי המזון בינואר השנה. חברות גדולות ומובילות כמו שטראוס, שסטוביץ, ויסוצקי, סוגת, ויליפוד הודיעו על העלאת מחירים שמגיעות ל-15% ו-25% על חלק מהמוצרים.

גם הסברים של התייקרות התשומות, עלייה בשכר בעבודה או שינויי שער חליפין אינם מניחים את הדעת. לפי בדיקות שונות שנעשו, כולל כזו של המכון הישראלי לתכנון כלכלי, רוב התשומות החקלאיות

ירדו בתצי השנה האחרונה בשיעור של כ-13%, בניגוד לטענות על עלייה משמעותית בתשומות המזון. גם שערי החליפין גילמו הטבה בתנאי היבואנים כאשר השקל התחזק בכ-6% מול הדולר, ו-2% מול היורו מאז תחילת המלחמה. עליית השכר הממוצע במשק גם לא יכולה להסביר את ההתייקרות, שכן היא מהווה רכיב לא משמעותי (ככל הנראה פחות מ-5%) מסך היקף הפעילות של היבואנים. נותר רק להסיק כי קמעונאי המזון ניצלו את הבהלה ותוסר מיקוד תשומת הלב של הציבור בעת מלחמה על מנת להעלות מחירים. לבסוף, יש לציין כי באופן עקבי כאשר יצרן המזון נהנה מהוזלה בתשומות, אין זה מיתרגם להורדת מחיר עבור הצרכן.

במקומות שונים בעולם קיימים חיקוקים המתייחסים לעליית מחירים במהלך מצב חירום, ובכלל זה במצב של רעידת אדמה, שיטפון, שריפה, התפרעות, סערה, בצורת, מחלה של צמחים או בעלי חיים, התפרצות מחלה או מגיפה, אסון טבע, מלחמה, או מבצע צבאי. מודלים שונים בעולם התייחסו לגביית או העלאת מחירים בעתות חירום או במצבים מיוחדים כאל הפרה, ובכלל זה נקבעו הפרות לעניין זה במדינות שונות בארה"ב ובהן בקונטיקט, פלורידה, ג'ורג'יה, איידהו, ניו יורק וצפון קרוליינה. חיקוקים אלו נחקקו כאמור מתוך הבנה כי במהלך מצבי חירום כאמור, ישנו חשש שחלק מהסוחרים, מהיבואנים ומהיצרנים ינצלו את הנסיבות באופן לא הוגן כדי לגבות או להעלות מחירים של מוצרים ושירותים שונים.

על אף התפיסה הכלכלית לפיה תמחור של מוצרים צריך להיעשות באמצעות מנגנון ההיצע והביקוש, הניסיון מעיד כי במצבי חירום יש צורך בהתערבות רגולטורית שמטרתה מניעת גביית או העלאת מחירים העולים על התמורה המקובלת.

לאור האמור, מוצע לקבוע כי במהלך תקופת חירום, ספק גדול וקמעונאי לא יעלו את מחירי מצרכי יסוד המנויים בתוספת לחוק, בין היתר, קמח, סוכר ואורז, אלא באישור ועדת המחירים. בנוסף, מוצע לקבוע כי יוטל עיצום כספי משמעותי על ספק גדול או קמעונאי שהפרו את הוראות חוק זה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ז באדר א' התשפ"ד (26.02.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/959 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 27.03.2024 .

חק/959. הצעת חוק לייצוב מחירי מצרכים בעת תירום, התשפ"ד-2024 של חה"כ
אורית פרקש הכהן ואחרים (פ/4348)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין, ה"ה הילה דוידוביץ ודניאל בלנגה ונציגת
הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

4236/25/פ

הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון – הפרדה בין בנקים), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 20א בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981¹, בסעיף 20א(א), הסיפה החל במילים "אלא אם כן" – תימחק.
2. תחילה תחילתו של חוק זה ביום פרסומו.
3. על אף האמור בסעיף 2 ובסעיף 20א בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, תאגיד בנקאי שהחזיק אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד החזקה בנקאית רשאי להמשיך להחזיק אמצעי שליטה באותו תאגיד עד תום שנתיים מיום התחילה.

דברי הסבר

שוק הבנקאות בישראל כיום לא מאפשר תחרות משמעותית. יש צורך גדול מאוד לפתוח שוק זה לבנקים נוספים, גם מחו"ל, ולהפחית למינימום את הרגולציה בנושא. המצב כל כך בעייתי עד כדי כך שיש בנקים גדולים שמחזיקים בבנקים קטנים ובעצם מבטלים כל אפשרות לתחרות ביניהם, והנפגעים הישירים מכך הם הלקוחות. דוגמא לכך הוא בנק דיסקונט שמחזיק בבנק מרכנתיל. מוצע כי בנק לא יוכל להחזיק בשום בעלות על בנק אחר ויאלץ למכור את אחזקותיו בתוך שנתיים מכניסתו של חוק זה לתוקף. הצעת חוק זו נועדה להוביל לתחרות משמעותית יותר ולשחרר בנקים קטנים מאחיזתם של הגדולים יותר, כדי שיוכלו להתחרות בהם. הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (1471/25/פ).

הצעת החוק זוהי לפ/1471/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ט בשבט התשפ"ד (29.01.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1009 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 19.05.2024.

חק/1009. הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - הפרדה בין בנקים), התשפ"ד-2024
של חת"כ ניסים ואטורי (פ/4236)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, שלמה קרעי, יצחק גולדקנופף, ה"ה
סימה שפיצר ועומר רחמים.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשישה שבועות.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים :	חברי הכנסת	ששון ששי גואטה	רון כץ
	אביגדור ליברמן	יבגני סובה	
	יאיר לפיד	דן אילוז	
	גדעון סער	אושר שקלים	
	דוד ביטן	גלעד קריב	
	יעקב אשר	ולדימיר בליאק	
	יצחק פינדרוס	נאור שירי	
	אליהו רביבו	מטי צרפתי הרכבי	
	עודד פורר	מיכאל מרדכי ביטון	
	מאיר כהן	חנוך דב מלביצקי	
	פנינה תמנו	מתן כהנא	
	משה סעדה	שלי טל מירון	
	צביקה פוגל	סימון דוידסון	
	קטי קטרין שטרית	דבי ביטון	
	משה פסל	שרן מרים השכל	
	שלום דנינו	חווה אתי עטייה	
	יצחק קרויזר	טטיאנה מזרסקי	
	ניסים ואטורי	צגה מלקו	
	אריאל קלנר	יוליה מלינובסקי	
	אלי דלל	חמד עמאר	
	יפעת שאשא ביטון	אפרת רייטן מרום	
	זאב אלקין	שרון ניר	
	אלמוג כהן		

4710/25/פ

הצעת חוק ליישוב תחת איום מיידי (הוראת שעה), התשפ"ד-2024

1. יישוב תחת איום מיידי מי שהיה במשך כל שנת המס 2024 עד 2026 תושב ביישוב תחת איום מיידי זכאי באותן שנות מס לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה מיידי

אישית עד לתקרת הכנסה של 259,080 שקלים חדשים, ובלבד שאם הוא זכאי לזיכוי כאמור וכן לזיכוי אחר לפי הוראות סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, הברירה בידו לבחור באחד מהם; לעניין זה –

”יישוב תחת איום מידי” – יישוב המשוך לאשכול 5 או לאשכול נמוך יותר במדרג החברתי-כלכלי ואשר משוך לאשכול 1 עד 6 במדד הפריפריאליות לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שבו זמן הכניסה למרחב מוגן בהתאם להוראות פיקוד העורף אינו עולה על 30 שניות;

”תושב” – יחיד שמרכז חייו באותו יישוב.

2. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה כך שתחול לגבי שנות מס נוספות.

ד ב ר י ה ס ב ר

למעלה מעשור נורים טילים מרצועת עזה לעבר ערי ישראל. העיר אשקלון וסביבתה נמצאות תחת איום מתמיד וירי בלתי פוסק. תכליתה של הצעת חוק זו היא ליתן מענה לאותם יישובים הנמצאים תחת איום מידי.

נוכח מתקפת הטרור שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023 על ידי ארגון הטרור חמאס, שכללה ירי אינטנסיבי בהיקפים משמעותיים באופן חסר תקדים, חלה החמרה משמעותית בחומרת האיום על יישובים תחת איום מידי.

בהצעת החוק מוצע לקבוע כי מי שהיה במשך שנות המס 2024 עד 2026, תושב ביישוב תחת איום מידי לפי ההגדרות, המשוך לאשכול 5 או לאשכול נמוך יותר במדרג החברתי-כלכלי והמשוך לאשכול 1-6 במדד הפריפריאליות, שבו זמן הכניסה למרחב מוגן בהתאם להוראות פיקוד העורף אינו עולה על 30 שניות יהיה זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור של 20% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לתקרת הכנסה של 259,080 אלף שקלים חדשים.

אם אותו תושב זכאי להטבה גם לפי סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, שקובע הטבות מס ליישובים, הוא יוכל לבחור בין זיכוי כמוצע בהצעה זו לבין זיכוי לפי סעיף 11 לפקודה כאמור.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/60/23; פ/2359/23), על ידי חברת הכנסת מאי גולן (פ/2226/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/239/24), על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/1877/24; פ/2337/24), על ידי חבר הכנסת אלי כהן (פ/1878/24; פ/3975/24), על ידי חבר הכנסת ישראל כץ וקבוצת חברי הכנסת (פ/2015/24), על ידי חברת הכנסת יעל רון בן משה וקבוצת חברי הכנסת (פ/3061/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלי דלל (פ/1511/25), על ידי חבר הכנסת דני דנון וקבוצת חברי הכנסת (פ/2570/25), על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2618/25) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/2815/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בסיוון התשפ"ד (01.07.2024)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1253 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 14.07.2024 .

חק/1253. הצעת חוק ליישוב תחת איום מיידי (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 של חה"כ
ששון ששי גואטה ואחרים (פ/4710)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה לתחילת המושב הבא של הכנסת.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון

4800/25/פ

הצעת חוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה מממשלת ישראל (תיקון – שיפוי המדינה על נזקי טרור), התשפ"ד–2024

1. תיקון שם החוק
- בחוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה מממשלת ישראל, התשע"ח–2018¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, אחרי "ממשלת ישראל" יבוא "ושיפוי המדינה על נזקי טרור".
2. תיקון סעיף 1
- בסעיף 1 לחוק העיקרי –
- (1) אחרי ההגדרה "כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור" יבוא :
- "מעשה טרור" – כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016²; "
- (2) אחרי ההגדרה "המפקד הצבאי באזור" יבוא :
- "נפגע" – כהגדרתו בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל–1970³."
3. הוספת סעיפים 5
- אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא :
- 6-1
5. שיפוי המדינה על (א) השר יערוך ויגיש לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, בתום כל שנה, דין וחשבון המפרט רשימה של מעשי טרור שהרשות הפלסטינית שילמה כספים בזיקה אליהם. הוצאותיה בגין מעשי טרור

¹ ס"ח תשע"ח, עמ' 732.

² ס"ח תשע"ו, עמ' 898.

³ ס"ח תש"ל, עמ' 126.

(ב) שר הרווחה והביטחון החברתי יביא לאישור ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי דין וחשבון המפרט את סך הכספים ששילם המוסד לביטוח לאומי לנפגעי איבה לפי הוראות חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, וכן שר האוצר יביא לאישורה דין וחשבון המפרט את הנתונים בנוגע לפיצויים ששולמו בעד נזק שנגרם לגופו של נכס עקב פגיעת איבה ולפי הוראות חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961⁴, בגין מעשי הטרור שפורטו בדות שהגיש השר לפי סעיף קטן (א), וזאת לא יאוחר מ־30 ימים ממועד הגשת הדוח כאמור.

(ג) ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי תדון בדוח, כאמור בסעיף קטן (ב), ותאשר אותו לא יאוחר מ־14 ימים מיום הבאתו לאישור.

(ד) שר האוצר יפרסם את הדוח כאמור בסעיף קטן (ב) לאחר אישורו על ידי ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי; ואולם רשאי הוא שלא לפרסם מידע מתוכו שיש בגילוי חשש לפגיעה בביטחון המדינה.

(ה) מתוך הכספים שמעבירה ממשלת ישראל לרשות הפלסטינית בהתאם להוראות חוקי היישום יקוזז בכל תודש סכום השווה לחלק השנים עשר מסך הכספים ששילמה ישראל לנפגעי הטרור בשנה הקודמת, כאמור בדוח לגבי אותה שנה, כפי שאושר בידי ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף קטן (ב).

(ו) קיזוז כאמור בסעיף קטן (ה) ניתן שיתבצע מהכספים שהוקפאו לפי סעיף 4.

⁴ ס"ח תשכ"א, עמ' 100.

סיוע או השתתפות 6. כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה
לטרור, יראו בהם כאשרור למעשי טרור, לעניין
במעשי טרור
סעיף 12 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]⁵."

דברי הסבר

מדינת ישראל מתמודדת עם טרור רצחני מיום הקמתה, טרור אשר גובה מחירים קשים בגוף ובנפש. נוסף על מחירים אלה, גובה הטרור מחירים כלכליים עצומים, כך שמדינת ישראל נאלצת להוציא מאות מיליוני שקלים מדי שנה בגין נזקי הטרור. באופן זה, המוסד לביטוח לאומי משלם כחצי מיליארד שקלים חדשים בשנה בגין קצבאות ותגמולים לאלפי משפחות האיבה ומשפחות החללים (לפי נתונים שפורסמו באתר הרשמי של המוסד לביטוח לאומי, בשנת 2021 שולמו לנפגעי פעולות איבה קצבאות ותגמולים בסך כ-545 מיליון שקלים חדשים). נוסף על הקצבאות והתגמולים, משלמת המדינה סכומים גבוהים מדי שנה לנפגעי פעולות איבה בגין נזקים שנגרמו לגוף של נכס עקב פגיעת איבה, מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961.

הרשות הפלסטינית מעניקה תגמולים למחבלים בתמורה לכך שביצעו מעשי טרור. בהתנהלות זו יש משום תגמול, תמריץ, תרומה והוקרה של מעשי הטרור. לפיכך, יש לראות ברשות הפלסטינית כמאשררת את מעשי הטרור ובכך חבה עליהם (כפי שנקבע בע"א 2362/19 פלוני נ' הרשות הפלסטינית (נבו 10.04.2022)).

לפי עקרונות דיני הנזיקין, האחראים על ביצוע עוולה יחובו בתשלום על הנזקים שנגרמים לנפגעי העוולה. למרות זאת, מדינת ישראל אינה גובה מהרשות הפלסטינית את חובותיה העצומים בגין נזקי טרור. לא זו אף זו, בעוד שהרשות הפלסטינית בעלת חובות נזיקיים שאינם נגבים, מדינת ישראל מוסיפה ומעבירה סכומי עתק לרשות הפלסטינית מכוח הוראות חוקי היישום. כמו כן, לא ייתכן לשער מצב שבו הכספים שהועברו למחבלים, ואשר הוקפאו מכוח החוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה מממשלת ישראל, התשע"ח-2018, יופשרו בחזרה לרשות הפלסטינית בעוד שהיא בעלת חובות למדינת ישראל.

הצעת חוק זו נועדה למצות את האחריות של הרשות הפלסטינית כמאשררת מעשי הטרור וחבה עליהם חבות מלאה. חבות שעד כה מדינת ישראל נמנעה מלגבות, ונשאה בכל עלויות הטרור העצומות מכספיה. החוק נועד לשנות מצב בלתי נסבל זה.

עוד מבקשת הצעת החוק לפשט את ההליך של הגדרת אחריות הרשות הפלסטינית וגביית התשלום, על ידי הבניית מנגנון דיווח תשלומים המעידים על זיקה בין הרשות הפלסטינית למעשי טרור, וכן דיווח על הוצאות המדינה בגין אירועי טרור, ושיפוי על הנזקים שנגרמו ממעשי הטרור, שלגביהם הרשות הפלסטינית בעלת זיקה כמאשררת.

שיפוי המדינה על נזקי הטרור הוא מהלך מתבקש והכרחי נוכח הסכומים העצומים שמוציאה המדינה בשל הטרור ותוצאותיו.

הצעת חוק זוהי הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ארוז מלול וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/3491).

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אבי דיכטר וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/595), על ידי חבר הכנסת זאב אלקין (פ/25/2453) ועל ידי חבר הכנסת צבי ידידיה סוכות (פ/25/4379).

הצעת החוק זהה לפ/25/3491 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בתמוז התשפ"ד (22.07.2024)

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת צביקה פוגל

4757/25/פ

הצעת חוק יסודות התקציב (תיקון – אישור תוספת שכרית לגוף ביטחוני והעברת תקציב בין תוכניות ובין משרדים – הוראת שעה), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 11 בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 11 –
- (1) בסעיף קטן (א), המילים "על פי הצעת השר הנוגע בדבר או ממונה אחר על סעיף תקציב," – יימחקו, ובמקום "שר האוצר" יבוא "שר הנוגע בדבר או ממונה אחר על סעיף תקציב";
- (2) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא :
- "(ו) שרים הנוגעים בדבר, או ממונים אחרים על סעיף תקציב, רשאים להעביר בין משרדים ממשלתיים או סעיפים ממשלתיים שונים, כל סכום של הוצאה, הוצאה מותנית בהכנסה, הרשאה להתחייב או מספר משרות, ביחד עם סכום ההוצאה הדרוש להן או בלעדיו, באישורה המוקדם של הוועדה."
2. הוספת סעיף 11א
- אחרי סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא :
- "11א. על אף האמור בכל דין, הסמכות למתן או לאישור לעובדים בגוף תוספת שכרית לעובדים בגוף ביטחוני לשר הממונה על הגוף הביטחוני ולראש הגוף הביטחוני; בסעיף זה, "גוף ביטחוני" – צבא הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר, ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה ומשרד הביטחון."

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

דברי הסבר

על רקע מלחמת חרבות ברזל והצורך המיידי לממש הקצאות שכר שאושרו למשטרת ישראל ולשירות בתי הסוהר, ובשים לב לסירובו השרירותי של אגף הסכמי שכר במשרד האוצר לקדם הסכמי שכר אשר יממשו הקצאות אלה, מוצע, בהוראת שעה למשך שנתיים, לקבוע כי לשר ממונה על גופים ביטחוניים ולראשי גופים אלו, ורק להם, תהא הסמכות לאשר תוספת שכרית לגופים ביטחוניים. עוד מוצע לקבוע כי שר הנוגע בדבר או ממונה אחר על סעיף תקציב יהיה רשאי לאשר שינויים בתוכניות בסעיפי תקציב, חלף שר האוצר. בנוסף, מוצע לקבוע כי שרים הנוגעים בדבר וממונים אחרים על סעיף תקציב יהיו רשאים להעביר תקציבים בין משרדים ממשלתיים או סעיפים ממשלתיים שונים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בתמוז התשפ"ד (15.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת אביחי אברהם בוארון

4736/25/פ

הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון – תקציב תאגיד השידור הישראלי), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 11 בחוק השידור הציבורי הישראלי, התשע"ד–2014¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 11, במקום פסקה (6) יבוא:
"6) לבחון את הצעת התקציב השנתי של תאגיד השידור הישראלי שהכין המנהל הכללי לפי סעיף 43(3) ולהעבירה לאישור הממשלה לפי סעיף 80, לא יאוחר מ-90 ימים לפני תום שנת הכספים;"
2. תיקון סעיף 21 בסעיף 21(א)(3) לחוק העיקרי, במקום "אישור התקציב" יבוא "בחינת התקציב והעברתו לאישור הממשלה;"
3. תיקון סעיף 43 בסעיף 43 לחוק העיקרי –
(1) בפסקה (3), במקום "60 ימים" יבוא "120 ימים" ואחרי "אישורו" יבוא "על ידי הממשלה";
(2) בפסקה (4), המילים "יחד עם הצעת התקציב כאמור בפסקה (3)" – יימחקו.
4. החלפת סעיף 80 במקום סעיף 80 לחוק העיקרי יבוא:
"תקציב תאגיד השידור הישראלי (א) המנהל הכללי יערוך, לכל שנת כספים, הצעת תקציב המראה את אומדן הכנסותיו והוצאותיו של תאגיד השידור הישראלי; הצעת התקציב תוגש לבחינת המועצה ולאחר שנוכחה כי התקציב המוצע מאוזן, תעבירו לאישור הממשלה."

(ב) הממשלה רשאית, לאחר שניתנה לתאגיד השידור הישראלי הזדמנות להשמיע את דברו, לשנות או לבטל פרט בתקציב התאגיד.

(ג) התקציב שאושר על ידי הממשלה יהיה תקציב התאגיד לאותה שנת כספים (להלן – תקציב שנתי); לא ישולם סכום מכספי התאגיד אלא לפי תקציב זה ולא יתחייב התאגיד בשום התחייבות אלא לפיו.

(ד) התקציב השנתי לפעילותו של תאגיד השידור הישראלי ימומן על ידי כל אלה:

(1) תקציב המדינה;

(2) שימוש מסחרי בחומר ארכיוני שנשמר ותועד לפי סעיף 67;

(3) תשדירי פרסומות והודעות ברדיו כאמור בסעיף 70;

(4) הכנסות ממחקר ופיתוח כאמור בסעיף 83.

(ה) חלקו של התקציב השנתי שימומן מתוך תקציב המדינה, בהתאם להוראות סעיף קטן (ד)(1), ייקבע בחוק התקציב השנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ג), קיבל תאגיד השידור הישראלי הכנסות נוספות, לרבות תרומות, מתנות ומענקים מעבר לאומדן שנקבע בתקציב השנתי, יהיה התאגיד רשאי לשלם ולהתחייב גם מתוך סכומים אלה, לאחר שאושרו כדין כתקציב נוסף, וניתנה על כך הודעה לשר; קיבל התאגיד כספים מגוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 19(1), (2), (4) ו-5 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958², מעבר לאומדן שנקבע בתקציב השנתי, רשאי התאגיד לשלם ולהתחייב כאמור, אם ההוצאה אושרה כדין בתקציב הגוף המבוקר וניתנה על כך הודעה לשר ולשר האוצר."

ד ב ר י ה ס ב ר

מדינת ישראל נמצאת בעיצומה של מלחמת חרבות ברזל מאז יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023). בחודש ינואר 2024, פרסם נגיד בנק ישראל הודעה לעיתונות, לפיה הסך הכולל של הוצאות המלחמה בשנים 2023 ועד 2025 צפוי לעמוד על כ-220 מיליארד שקלים חדשים. הממשלה אישרה קיצוצים רוחביים בתקציבי כל משרדי הממשלה על מנת לעמוד בהתחייבויות הנדרשות עקב המלחמה. בין משרדי הממשלה מהם קוצץ תקציב ניתן למצוא את משרד הרווחה, משרד הבריאות ומשרד החינוך. הקיצוץ לא פסח גם על תקציבים אחרים הקבועים בחוק, כדוגמת תקציב הספריות הציבוריות. במצב הנוכחי במדינה, ראוי ונדרש מכל הגופים הציבוריים בישראל, להירתם למאמץ המשותף בדרך כזו או אחרת.

תאגיד השידור הישראלי הציבורי, כשמו כן הוא, ציבורי. על כן גם תקציבו השנתי של התאגיד צריך להיות ממומן מקופת הציבור – דהיינו מתקציב המדינה.

מוצע לקבוע כי תקציב תאגיד השידור ימומן, בין השאר, מתקציב המדינה, ובכך יהיה כפוף גם הוא לשינויים המתבצעים מעת לעת בתקציב המדינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בתמוז התשפ"ד (15.07.2024)

² ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

פ/25/2620

הצעת חוק עסקאות במקרקעין (קיום מצוות שמיטה) (תיקון – החלת החוק על יהודה ושומרון),
התשפ"ג–2023

1. הוספת סעיף 2. בחוק עסקאות במקרקעין (קיום מצוות שמיטה), התשל"ט–1979¹, אחרי סעיף 1 יבוא:

2. "תחולה באזור. הוראות חוק זה והתקנות על פיו יחולו גם באזור, כהגדרתו בחוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (יהודה ושומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז–1967², כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק, מעת לעת."

דברי הסבר

מצוות השמיטה ביהדות מאפשרת לבעל קרקע חקלאית למכור לתקופה של שנה אחת את הקרקע החקלאית שבבעלותו לידי גוי שיטפל בה במקומו. פעולת העברת הזכויות מתבצעת באמצעות שטר מכירה ומפעולה זו ניתן להסיק כי מתקיימת עסקת מקרקעין. על פי סעיף 8 לחוק המקרקעין התשכ"ט–1969 עסקה במקרקעין טעונה רישום אך היות ומדובר בעסקה זמנית שתוקפה לשנה אחת וכדי להתגבר על ההיבט ההלכתי הנוגע למצוות שמיטה נחקקו חוק עסקאות במקרקעין (קיום מצוות שמיטה) התשל"ט–1979 ותקנות עסקאות במקרקעין (קיום מצוות שמיטה) התשל"ט–1979 המאפשרים להעביר בעלות במקרקעין ללא רישום לתקופה מסוימת ובפטור ממיסוי. החוק והתקנות אינם חלים היום על שטחי יהודה ושומרון ולכן לא ניתן לומר שאפשר להעביר בעלות כאמור ללא רישום ובפטור ממיסוי בקרקעות חקלאיות באזורים אלה.

מוצע להחיל את החוק והתקנות הישראליים בעניין קיום מצוות שמיטה גם באזור יהודה ושומרון. החלת הכלל לפיו עסקה לצורך קיום מצוות שמיטה תהיה תקפה על אף האמור בכל דין באזור יהודה ושומרון, עשויה לפתור גם את הצורך בקבלת היתר עסקה ורישיון עסקה וכן את הקושי הנטען ביחס לאיסור להעביר בעלות במקרקעין בכלל, והאיסור להעביר בעלות במקרקעין לזרים בפרט.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באדר התשפ"ג (27.02.2023)

¹ ס"ח התשל"ט, עמ' 150.

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 20.

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1324 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 28.10.2024.

חק/1324. הצעת חוק עסקאות במקרקעין (קיום מצוות שמיטה) (תיקון - החלת החוק על יהודה והשומרון), התשפ"ג-2023 של חה"כ ניסים ואטורי (פ/2620)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יזום : חבר הכנסת ארז מלול

פ/4819/25

הצעת חוק שירותי הדת היהודיים (תיקון – הכרזה על בית עלמין סגור), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 14א – בחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א–1971¹, בסעיף 14א –
- (1) בסעיף קטן (ז), במקום "בהתאם להמלצות" יבוא "בהתייעצות עם";
- (2) אחרי סעיף קטן (ז) יבוא:

"(1ז) הוראות סעיף זה לעניין רכישת חלקת קבר בחיים לא יחולו לגבי שטחים מוגדרים; לעניין סעיף קטן זה, "שטחים מוגדרים" – חלקות שנקבעו לפי סעיף 266 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה–1995."

דברי הסבר

סעיף 268 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, ותקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה), התשל"ו–1976 (להלן – תקנות הביטוח הלאומי), מגבילים את יכולתם של גופים המורשים לעסוק בקבורת נפטרים המקבלים 'דמי קבורה' מהמוסד לביטוח לאומי, לגבות תשלומים נוספים בקשר לקבורה (ובכלל זה אגרות הנוגעות לבתי הלוויות הקבועות בפרט 6 לתוספת לתקנות שירותי הדת היהודיים (אגרות שירותים), התשע"ד–2013 (להלן – תקנות האגרות), וזאת מכיוון שהמוסד לביטוח לאומי משלם בעבור הוצאות הקבורה.

בנוסף לכך, סעיף 14א לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א–1971 (להלן – החוק או חוק שירותי הדת), אותו מוצע לתקן כעת, קובע תעריפי מקסימום לרכישת חלקת קבר על ידי תושב יהודי בעודו בחיים, בבית עלמין יהודי פעיל שבו רשות מקומית, מועצה דתית או חברה קדישא מטפלת בקבורת נפטרים. בין היתר, נקבע בסעיף שהתעריף לרכישת חלקת קבר הסמוכה לבן זוג הקבור בבית העלמין, לא יעלה על 80% מהתעריף ה"רגיל", משום שהרוכש הוא מעין "לקוח שבוי", כאשר מתו מוטל לפניו. לפי נתוני החברה קדישא, למעלה מחצי מהרכישות של חלקה בחיים נעשות בידי בני זוג של נפטר. התיקון המוצע נועד כדי להגדיל את הכנסות החברות לענייני קבורה של יהודים, דבר שיאפשר לאותן

¹ ס"ח תשל"א, עמ' 130.

חברות להשקיע יותר בפיתוח יחידות קבר ותשתיות ובאחזקה שוטפת של בתי העלמין.
סעיף 14א(ז) לחוק עוסק, בין היתר, בבתי עלמין סגורים שנקבעו לפי סעיף 266 לחוק הביטוח הלאומי. כלומר, בתי עלמין סגורים שפורטו בנספח להסכם לתשלום דמי קבורה בין המוסד לביטוח לאומי לחברה המטפלת בקבורת המת (להלן – הסכם) (ר' תקנות 2 ו-3 לתקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה), התשל"ו-1976).

הסעיף קובע כי הוראות חוק שירותי הדת – ובכלל זה התעריפים המפורטים בסעיף 14א – לא יחולו על רשימת בתי העלמין הסגורים, כולם או חלקם, אותה יפרסם שר הדתות ברשומות, בהתאם להמלצות המוסד לביטוח לאומי ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

כעת מוצע לקבוע כי קביעת הרשימה תיעשה, על ידי השר בהתייעצות עם המוסד לביטוח לאומי ולא בהתאם להמלצתו, באופן שיגדיל את השפעת השר על היקף הכנסות החברות לענייני קבורה של יהודים. תקנה 3 לתקנות הביטוח הלאומי מסמיכה את החברות המטפלות בקבורת המת לגבות תשלומים בקשר לקבורה ולהקמת מצבה, ובהם תשלומים לפי תקנות האגרות בגין אחסון בקירור ובגין שימוש בחדר טהרה או באולם הספדים, מעבר לדמי הקבורה המשולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי, בשטחים מוגדרים שסומנו במפה שצורפה להסכם, ובלבד ששטחים אלו לא יעלו על 10 או 15 אחוזים ממקומות הקבורה הפנויים בבתי העלמין.

כעת מוצע להחריג את אותם השטחים גם מהוראות סעיף 14א, כך שרכישת חלקת קבר על ידי אדם בחייו, בשטחים אלו, לא תהיה נתונה לתעריפי המקסימום הקבועים בחוק, וגם בכך תושג מטרת הצעת חוק זו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת צביקה פוגל

4707/25/פ

הצעת חוק המשטרה (חדירה לחומר מחשב), התשפ"ד–2024

1. תדירה לחומר מחשב שלא בפני עדים או בנוכחות תופס המחשב
- (א) על אף האמור בסעיפים 23 א ו-26 ו-28 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969¹ (להלן – פקודת סדר הדין הפלילי), רשאי נשיא בית משפט מחוזי או סגן הנשיא שהנשיא הסמיכו לעניין זה, לבקשת קצין משטרה מוסמך בדרגת ניצב משנה ומעלה (להלן – המבקש), לתן צו לחדירה לחומר מחשב, כאמור בסעיף 23א(א) לפקודת סדר הדין הפלילי, ולהעתיקו, שלא בפני עדים וללא נוכחותו או ידיעתו של מחזיק חומר המחשב, אם שוכנע כי חיפוש כאמור נדרש לגילוי, לחקירה או למניעה של עבירת פשע חמור, או לגילוי או לתפיסה של עבריינים שעברו עבירה כאמור, וכי מטרת החיפוש תסוכל אם החיפוש ייערך באופן גלוי.
- (ב) הוגשה בקשה כאמור בסעיף קטן (א), ישקול בית המשפט, בין השאר, את השיקולים שלהלן :

- (1) המטרה לשמה התבקש הצו ;
- (2) חומרת העבירה בעניינה מתבקש הצו, ואם טרם נעברה – ההסתברות לביצועה ;
- (3) פעולות החקירה שבוצעו עד למועד הגשת הבקשה ;
- (4) מיקום חומר המחשב, מטרתו וסוגו ;
- (5) פעולות החיפוש שהתבקשו ואופן ביצוען ;
- (6) מידת החשש כי חומר המחשב לא יישמר או ייפגע בלא ביצוע החיפוש ;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(7) היות המחזיק בחומר מחשב החשוד או אדם בעל קרבה לחשוד, לרבות ספק שירות;

(8) יכולת תיעוד עריכת החיפוש;

(9) מידת הפגיעה בפרטיות של אדם או בזכויות אחרות כתוצאה מהחדירה לחומר המחשב.

(ג) תקופת תוקפו של צו שניתן לפי סעיף קטן (א) לא תעלה על 30 ימים.

(ד) הוראות סעיף 23א(ג) לפקודת סדר הדין הפלילי יחולו לעניין חיפוש לפי צו כאמור בסעיף קטן (א).

(ה) בחוק זה –

"חדירה לחומר מחשב", "חומר מחשב", "מחשב" ו"פלט" – כמשמעותה בסעיף 4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995²;

"פשע חמור" – עבירה שדינה מעל 10 שנות מאסר או עבירה המנויה בתוספת.

2. מגבלות על צו החיפוש (א) הוגשה בקשה למתן צו חיפוש, כאמור 1, יורה בית המשפט על עריכת חיפוש לפי סעיפים 23א, 26 ו-28 לפקודת סדר הדין הפלילי, אם ראה שאין בכך כדי למנוע את השגת מטרת החיפוש.

(ב) הוגשה בקשה למתן צו חיפוש כאמור בסעיף 1, יורה בית המשפט על עיון בחלק מחומר המחשב, אם ראה שאין בכך כדי למנוע את השגת מטרת החיפוש.

(ג) הוגשה בקשה למתן צו חיפוש כאמור בסעיף 1, רשאי בית המשפט להורות על מגבלות בשימוש ובעיון במידע שהופקו; ראה המבקש כי נדרש שימוש במידע נוסף שהעיון בו הוגבל על ידי בית המשפט, רשאי הוא לפנות לבית המשפט בבקשה להרחבת גדרי העיון במידע.

3. סודיות והגבלת שימוש (א) מידע שהופק מחיפוש כאמור בסעיף 1 לא יימסר ולא ייעשה בו שימוש אלא לפי הוראות בית המשפט בצו.

(ב) אדם שהגיע לידי מידע לפי פרק זה תוך כדי מילוי תפקידו, ישמור אותו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות פרק זה; העובר על הוראות אלה, דינו – מאסר שלוש שנים.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(1) בסעיף 10א, במקום "פרטי המקום שאליו הותרה הכניסה יפורטו בהיתר" יבוא "פרטי המקום שאליו הותרה הכניסה יפורטו בהיתר; לעניין זה, "התקנת אמצעים הנדרשים להאזנת, פירוקם או סילוקם" – לרבות חדירה לחומר מחשב לפי סעיף 23א לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, למעט לשם שיבוש פעולתו התקינה של המחשב, מחיקת מידע או שינויו;

(2) בסעיף 13 –

(א) אחרי סעיף קטן (א3) יבוא:

"(א4) הוראות סעיפים קטנים (א) עד (א3) לא יחולו לעניין האזנת סתר לתקשורת בין מחשבים".

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) דברים שנקלטו בהאזנה כדין לתקשורת בין מחשבים לפי חוק זה לא יהיו קבילים כראיה אם לא אושרה ההאזנה כאמור לפי העניין".

(3) אחרי סעיף 13 יבוא:

"עונשין 13א. אדם שהגיע לידי מידע לפי חוק זה תוך כדי מילוי תפקידו, ישמור אותו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות חוק זה; העובר על הוראות אלה, דינו – מאסר שלוש שנים."

תוספת

(סעיף 1, ההגדרה "עבירת פשע חמור")

(1) עבירות לפי סעיפים 144(א), 144(ב), 157, 185, 185א, 214(ב1), 214(ב2), 369, 427, 428, 428א לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴;

³ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.
⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(2) עבירות לפי סעיפים 3(א) ו-4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000⁵;

(3) עבירות לפי סעיפים 2(א) ו-2(ב) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003⁶;

(4) עבירות לפי סעיפים 22(ב), 22(ג), 27, 29, 31, 32, 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016⁷.

דברי הסבר

מהפכת המידע והטכנולוגיה הביאה עימה יתרונות רבים וחשובים, כמו שימוש בטלפון נייד, גלישה באינטרנט לחיפוש מידע ועוד שלל יכולות שהפכו לחלק בלתי נפרד מחיינו. לצד זאת, הרשת מאפשרת לאנשים לפעול באנונימיות ובכך מעניקה פלטפורמה נוחה לעבריינים ולפעילי טרור, שיכולים לאסוף מידע רב ברשת ולתכנן את מעשיהם הבלתי חוקיים.

בשל בעיה זו, רשויות הביטחון הבינו כי על מנת להתחקות אחר גורמים אלה ולסכל את פעולתם, עליהם לפעול דרך הרשת ובכך לנצל את היתרונות הטכנולוגיים הגלומים בה, בין היתר על ידי חדירה לחומר מחשב באמצעות תוכנת רוגלה המותקנת באופן סמוי על גבי מערכת מחשב, מרחוק או באופן פיזי.

ייחודו של חומר מחשב המועבר בתקשורת בין מחשבים נתפש בחקיקה באופנים שונים ביחס למועד והאופן בו הוא נאסף על ידי גופי החקירה, כך שתוכן זהה של מחשב עשוי בנסיבות מסוימות לדרוש צו האזנת סתר סמוי ובנסיבות אחרות עשוי להיחשב "חפץ" ולדרוש צו חיפוש גלוי. אלא שהמצב החוקי הנוהג לעניין חיפוש במחשבים אינו נותן מענה מספיק בכל הקשור לחדירה לחומר מחשב, כפי שנכתב בדו"ח הצוות לבדיקת האזנות סתר לתקשורת בין מחשבים (דוח מררי) "מכאן, שאין למשטרה סמכות לבצע חיפוש סמוי במחשב ובכך לשאוב את המידע האגור על הטלפון הנייד באופן סמוי, אלא רק לבצע האזנה ממועד מתן הצו ואילך של מידע המועבר בתקשורת בין מחשבים".

על כן, לנוכח ההתפתחויות הטכנולוגיות ומאפייניו הייחודיים של חומר מחשב והשימוש הגובר במחשב בכל תחומי החיים, לקבוע הוראות פרטניות המתייחסות לחדירה לחומר מחשב, כך שלמשטרת ישראל יינתן כלי משמעותי במאבק מול ארגוני הפשיעה בעת עריכת חיפושים אלו.

בפרט, מוצע להסמיך את בית המשפט להורות על מתן צו חדירה לחומר מחשב שלא בפני עדים וללא ידיעת מחזיק המחשב, אם שוכנע שחיפוש כזה נדרש לגילוי, לחקירה או למניעה על עבירה שדינה מעל 10 שנות מאסר, או לתפיסת עבריינים שעברו עבירה כזו, ומטרת החיפוש תסוכל אם תיערך באופן גלוי. בהתאם, מוצע לקבוע את השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להורות על מתן צו כאמור, וכן להורות כי דרך המלך תהיה קבלת צו בית משפט לחדירה לחומר מחשב בהתאם להוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. עוד מוצע לתקן את חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979, כך שיוגבל השימוש במידע שהושג באמצעות הפקת תקשורת בין מחשבים רק לצורכי החקירה בגינם ניתן צו האזנת סתר.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בסיוון התשפ"ד (01.07.2024)

⁵ ס"ח התשי"ס, עמ' 293.

⁶ ס"ח התשס"ג, עמ' 502.

⁷ ס"ח התשע"ו, עמ' 898.

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1309 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 27.10.2024.

חק/1309. הצעת חוק המשטרה (חדירה לחומר מחשב), התשפ"ד-2024 של תה"כ
צביקה פוגל (פ/4707)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

נציגת המשרד לביטחון לאומי, גבי קרן אבירם, מבקשת לדחות את הדיון
בשבוע.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת:
הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 67) (סמכויות סוהר מחוץ לבית סוהר),
התשפ"ה-2024

1. תיקון סעיף 395 בפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), התשל"ב-1971¹, בסעיף 395 –

- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "סמכויות עיכוב, מעצר וחיפוש בלא צו וסמכויות נלוות";
- (2) בסעיף קטן (א), בסיפה, המילה "קטן" – תימחק;
- (3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) בלי לגרוע מהסמכויות המפורטות בסעיף קטן (א), בסביבתם הקרובה של בית הסוהר או של מתקני שירות בתי הסוהר שמחוץ לתחומי בית הסוהר, יהיו נתונות לסוהר, בעת מילוי תפקידו ולצורך מילוי תפקידו, הסמכויות שלהלן:

- (1) לתת הוראה סבירה לכל אדם המונע מסוהר למלא את תפקידו באופן העלול לסכן את ביטחונם של בית הסוהר, של אסיר או של עובד שירות בתי הסוהר או לכל אדם שעומד למנוע מסוהר למלא את תפקידו כאמור, והכול לשם הפסקת המניעה;
- (2) לשם שמירה על ביטחון בית הסוהר ותשוהים בו – לדרוש מאדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו שהוא חייב בהחזקתה על פי כל דין;
- (3) (א) לערוך חיפוש על גופו של אדם או בכלי תחבורה הנמצא בסביבתם הקרובה של בית סוהר או של מתקני שירות בתי הסוהר שמחוץ לתחומי בית הסוהר, אם היה לסוהר חשד סביר כי האדם או כלי התחבורה עומד להיכנס לבית הסוהר או למתקן כאמור ללא רשות כדין, כי האדם או כלי התחבורה עומד להכניס לבית הסוהר חפץ אסור מסוכן, או כי האדם נושא נשק שלא כדין נשק או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק.
- (ב) סירב אדם לחיפוש לפי פסקה זו, רשאי סוהר לערוך את החיפוש על אף הסירוב, ואף להשתמש בכוח סביר לשם כך.

¹ הצעת חוק מס' פ/4720/25 (מספר פנימי: 2219763); הועברה לוועדה ביום י"א בתמוז התשפ"ד (17 ביולי 2024).
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459; ס"ח התשפ"ד, עמ' 598.

(ג) על חיפוש לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 3(ג) לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005²;

(4) לשם שמירה על ביטחון בית הסוהר והשוהים בו – לתפוס חפץ שהיה לו חשד סביר שנועד לשמש לכניסה שלא כדין לבית הסוהר, שהוא חפץ אסור מסוכן שאדם עמד להכניס לבית הסוהר או נשק שאדם נושא שלא כדין או שעומד לעשות בו שימוש שלא כדין, והתגלה אגב חיפוש לפי פסקה (3); חפץ שנתפס לפי פסקה זו יימסר בהקדם האפשרי למשטרת ישראל, ויחולו עליו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³, בשינויים המחוייבים.

(2א) הסמכויות לפי סעיף קטן (1א) יהיו נתונות לסוהר בעת ליווי אסיר מחוץ לבית הסוהר או בעת רדיפה אחרי אסיר נמלט, כלפי אדם שיש לו חשד סביר כי הוא עומד לסכן את האסיר, למלטו, להעביר לו חפץ אסור מסוכן או לפגוע בסוהר.";

(4) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) (1) לסוהר הנמנה עם יחידת ההתערבות והליווי המרכזית או היחידה המיוחדת להשתלטות על אסירים של שירות בתי הסוהר שהשר הסמיכו לכך, יהיו נתונות הסמכויות האמורות בסעיף קטן (א), וכן יהיו נתונות לו הסמכויות האמורות בסעיף קטן (1א), בשינויים המחוייבים, אם היה לו חשד סביר כי אותו אדם עומד לפגוע בעובד שירות בתי הסוהר או בבן משפחתו, והכול בעת מילוי תפקידי אבטחה מתוך לתחומי בית הסוהר, לרבות אבטחה בעת ליווי כלי רכב, ולצורך מילוי תפקיד זה; בסעיף קטן זה, "תפקידי אבטחה" – פעולות הדרושות לשם שמירה על ביטחונם של עובדי שירות בתי הסוהר ובני משפחותיהם וכן פעולות למניעת פגיעה בהם.

(2) הפעלת סמכויות מחוץ לתחומי בית הסוהר לפי סעיף קטן זה תיעשה, ככל האפשר, בסביבתו הקרובה של האדם המאובטח.

(1ב) (1) סוהר לא יעשה שימוש בסמכויות לפי סעיף זה מחוץ לבית הסוהר אלא אם כן הוא נושא עימו תעודת מינוי, אותה יציג על פי דרישה.

² ס"ח התשס"ה, עמ' 758.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(2) חובת הזדהות לפי פסקה (1) לא תחול אם –

(א) מילויה עלול לסכל את ביצוע הסמכות;

(ב) מילויה עלול לגרום לפגיעה בביטחוננו של הסוהר או של אדם אחר.

(3) חלפו הנסיבות שמנעו את מילוי החובה לפי סעיף קטן זה, יקיים הסוהר את ההוראה האמורה מוקדם ככל האפשר.”;

(5) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

”(ד) בסעיף זה –

”חפץ אסור מסוכן” – כהגדרתו בסעיף 52(ג);

”נשק” – כהגדרתו בחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס”ה–2005.”

2. תיקון חוק הגנת הפרטיות, התשמ”א–1981⁴, בסעיף 19(ג), בהגדרה ”רשות ביטחון”, בסופה יבוא:

”(6) שירות בתי הסוהר.”

דבר הסבר

סעיף 1 בשנים האחרונות חלה עליית מדרגה בפעילות של ארגוני טרור וארגוני פשיעה המתמקדת בבתי הסוהר ובעובדי שירות בתי הסוהר. הדבר בא לידי ביטוי, בין השאר, בירי ובהשלכת רימונים לעבר בתי סוהר ובתייהם של בכירים בשירות בתי הסוהר ובהשחתת רכבי יחידת ההתערבות והליווי המרכזית של שירות בתי הסוהר. כמו כן, נעשים ניסיונות להחדיר לבתי הסוהר חפצים שאסור להכניס אליהם, והם נתונים לאיומי חדירה פליליים וביטחוניים.

כדי למלא את תפקידיהם בתוך בתי הסוהר, נתונות לסוהרים סמכויות רבות לפי פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל”ב–1971 (להלן – הפקודה). חריג לכך הוא סעיף 95 לפקודה, העוסק בסמכויות מעצר ועיכוב המוקנות לסוהר גם בסביבתם הקרובה של בתי הסוהר או של מתקני שירות בתי הסוהר שמחוץ לתחומי בית הסוהר ובעת ליווי אסיר מחוץ לבית הסוהר או בעת רדיפה אחרי אסיר נמלט. משמעות הדבר היא כי מחוץ לבית הסוהר נתונות לסוהר דווקא סמכויות העיכוב והמעצר, שפגיעתן עלולה להיות חמורה, אך לא נתונות לו סמכויות שפגיעתן קלה יותר, כגון חיפוש או דרישת הזדהות. שימוש בסמכויות אלה עשוי למנוע את הפעלת סמכויות העיכוב והמעצר.

לנוכח האמור, מוצע לתקן את סעיף 95 לפקודה ולהקנות לסוהר את הסמכויות המפורטות להלן, שיהיו נתונות לו בסביבתם הקרובה של בית הסוהר או של מתקני שירות בתי הסוהר שמחוץ לתחומי בית הסוהר וכן בעת ליווי אסיר מחוץ לבית הסוהר או בעת רדיפה אחרי אסיר נמלט (סעיף קטן (א1) המוצע):

1. לתת הוראה סבירה לכל אדם המונע מסוהר למלא את תפקידו באופן העלול לסכן את ביטחונם של בית הסוהר, של אסיר או של עובד שירות בתי הסוהר או לכל אדם שעומד למנוע מסוהר למלא את תפקידו כאמור, לשם הפסקת המניעה;

2. לדרוש מאדם להזדהות, אם הדבר דרוש לשם שמירה על ביטחון בית הסוהר והשוהים בו;

3. לערוך חיפוש על גופו של אדם או בכלי תחבורה בנסיבות המפורטות בהוראה המוצעת, וכן לעשות שימוש בכוח סביר לשם כך אם האדם סירב לחיפוש. עוד מוצע להבהיר כי על חיפוש לפי סעיף זה הכרוך

⁴ ס”ח התשמי”א, עמ’ 128; התשפ”ד, עמ’ 1430.

במגע גופני יחולו הוראות סעיף 3(ג) לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005, הקובעות כי חיפוש הכרוך במגע גופני ייערך בידי בן מינו של האדם, אלא אם כן בנסיבות העניין לא ניתן לעשות כן ויש בדחיית החיפוש סיכון בלתי סביר לשלום הציבור, וכי אין לדרוש מאדם לחשוף בפרהסיה חלקי גוף שבדרך כלל הם מוסתרים אלא כדי למנוע סכנה קרובה לוודאי לשלום הציבור;

4. לתפוס חפצים מסוימים שהתגלו אגב החיפוש בנסיבות המפורטות בהוראה המוצעת. חפץ שנתפס יועבר בהקדם האפשרי למשטרת ישראל, ויחולו עליו, בשינויים המחויבים, הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, בין השאר לעניין תפיסת חומר מחשב, שמירת החפץ שנתפס, החזרתו וחילוטו.

מוצע להקנות לסוהר את הסמכויות האמורות גם בעת ליווי אסיר מחוץ לבית הסוהר או בעת רדיפה אחרי אסיר נמלט, כלפי אדם שיש לסוהר חשד סביר כי הוא עומד לסכן את האסיר, למלטו, להעביר לו חפץ אסור מסוכן או לפגוע בסוהר (סעיף קטן (2א) המוצע).

הסמכויות האמורות יוקנו גם לסוהר הנמנה עם יחידת ההתערבות והליווי המרכזית או היחידה המיוחדת להשתלטות על אסירים של שירות בתי הסוהר בעת מילוי תפקידי אבטחה מחוץ לתחומי בית הסוהר, אם היה לאותו סוהר חשד סביר כי אדם עומד לפגוע בעובד שירות בתי הסוהר או בבן משפחתו. הפעלת הסמכויות כאמור תיעשה, ככל האפשר, בסביבתו הקרובה של האדם המאובטח (סעיף קטן (ב) המוצע).

לבסוף, מוצע להטיל על הסוהרים חובת הזדהות בעת הפעלת סמכויותיהם מחוץ לבית הסוהר. חובת ההזדהות תכלול נשיאת תעודת מינוי והצגתה לפי דרישה, אולם היא לא תחול אם מילויה עלול לסכל את הפעלת הסמכות או לגרום לפגיעה בביטחון של הסוהר או של אדם אחר (סעיף קטן (1ב) המוצע).

סעיף 2 סעיף 19(ב) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, קובע כי "רשות בטחון, או מי שנמנה עם עובדיה או פועל מטעמה, לא ישאו באחריות לפי חוק זה על פגיעה שנעשתה באופן סביר במסגרת תפקידם ולשם מילוי".

שירות בתי הסוהר, מעצם תפקידו, מנהל את שגרת יומם של האסירים, והיבטים רבים בחייהם האישיים חשובים לפניו. כמו כן, בשנים האחרונות הוטלו עליו תפקידים נוספים הכרוכים בפקוח ובמעקב, למשל מכוח חוק הגנה על הציבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006, וחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991. על כן, מוצע להוסיף את שירות בתי הסוהר לרשימת רשויות הביטחון המנויה בסעיף 19(ג) לחוק האמור, וכך הסייג לאחריות כאמור יחול גם עליו.

יוזם: חבר הכנסת צביקה פוגל

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1275 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 14.07.2024 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 25.07.2024 ומספרה הוא 2084(חק/1275).

2084(חק/1275). הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (סמכות חיפוש על אדם המנסה לחדור לבית הסוהר), התשפ"ד-2024 של חה"כ צביקה פוגל (פ/4720)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין ומר דוד בבלי.

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה – לתמוך בקריאה הטרוםית בהצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (סמכות חיפוש על אדם המנסה לחדור לבית הסוהר), התשפ"ד-2024 של ח"כ צביקה פוגל (פ/4720) כפוף לתנאים האלה:

א. המשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרדי המשפטים והביטחון הלאומי.

ב. הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה.

הערה

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק עקרונות האסדרה (תיקון) (בחינה תקופתית של אסדרה ואי-הטלת אחריות בשל אי-פרסום אסדרה), התשפ"ד-2024

1. תיקון סעיף 24 בחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 24(א), המילים "למעט הצעת חוק" - יימחקו.
2. בסעיף 36(א) לחוק העיקרי, המילים "למעט הצעת חוק" - יימחקו.
3. בסעיף 37 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ו), בסופו יבוא "ואולם, הופרה אסדרה שאינה טעונה פרסום ברשומות או פרסום בדרך אחרת הקבועה בדין ושנקבעה בתחומו של מאסדר, ובעת ההפרה לא הייתה האסדרה מפורסמת במאגר האסדרה, לא יוכל המאסדר להגיש כתב אישום או להטיל פלילית בשל ההפרה כל אחריות פלילית או מינהלית, לרבות עיצום כספי או קנס אזרחי, מהמועד שבו התקיימו לגבי האסדרה האמורה כל התנאים הבאים:

(א) חלפה שנה מהמועד האמור בסעיף 45(ב) לפרסום אסדרה קיימת שאינה טעונה פרסום ברשומות;

(ב) הרשות פנתה למאסדר שהאסדרה היא בתחומו לאחר התקופה האמורה בפסקה (1), בפנייה מנומקת בכתב, ובה הביאה לידעתו שהאסדרה אינה מפורסמת במאגר האסדרה והיא טעונה פרסום לפי הוראות חוק זה;

(ג) חלפו 90 ימים מיום שהמאסדר קיבל את הפנייה האמורה בפסקה (2) ולא הודיע לרשות בכתב כי אין מדובר באסדרה הטעונה פרסום לפי הוראות חוק זה:"

(2) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ו) הרשות תפרסם במאגר האסדרה רשימת פרטי אסדרה שאינם ניתנים לאכיפה בהתאם להוראות סעיף קטן (ו)."

דברי הסבר

בשל החשיבות שיש בפרסום אסדרה לציוכו, וכדי לעודד מאסדר לפעול לשם הפרסום האמור, מוצע לקבוע כי בתנאים מסוימים לא יוכל המאסדר להגיש כתב אישום או להטיל אחריות פלילית או מינהלית בשל הפרה של אסדרה שלא פורסמה במאגר האסדרה האמור, ושאינה טעונה פרסום ברשומות או בדרך אחרת הקבועה בדין, מהמועד שבו התקיימו לגבי האסדרה אותם תנאים. כך, לפי המוצע, אם חלפה שנה מהמועד האחרון שנקבע בחוק לפרסום אסדרה קיימת שאינה טעונה פרסום ברשומות או פרסום בדרך אחרת הקבועה בדין ושנקבעה בתחומו של מאסדר, ובתום תקופה זו רשות האסדרה פנתה למאסדר בכתב והסבה את תשומת ליבו לכך שהאסדרה אינה מפורסמת, ואף חלפו 90 ימים מיום שהמאסדר קיבל את הפנייה ולא הודיע שאין מדובר באסדרה שטעונה פרסום לפי הוראות חוק זה - תימנע מהמאסדר היכולת להפעיל את הסנקציות האמורות כלפי המפר.

כך מוצע, לקבוע כי הרשות תפרסם במאגר האסדרה רשימת פרטי אסדרה שאינם ניתנים לאכיפה.

וזמום: חברי הכנסת אליהו רבינו, דן אילוז

סעיפים 24 ו-36 לחוק עקרונות האסדרה, 2021-2021' (להלן - החוק), קובעים חובה על מאסדר (סעיף 24) או על תאגיד ציבורי (סעיף 36) המבקש להציע או לקבוע אסדרה, לקבוע באותה אסדרה הוראה לעניין בחינה תקופתית של האסדרה, כך שבתום תקופה שלא תעלה על 10 שנים מיום כניסתה לתוקף של האסדרה ייבחנו אם ובאיזו מידה הושגו היעדים שלשמן נקבעה האסדרה, ואם האסדרה עריין נדרשת בהתחשב במטרות שלשמן נקבעה או מטעמים אחרים. כיום, סעיפים אלה מהריגים מתחולת החובה האמורה אסדרה שהיא במסגרת של הצעת חוק. לפי המוצע, תימחק ההחגה האמורה, והחובה תחול גם ביחס לאסדרה שהיא במסגרת של הצעת חוק.

סעיף 37 לחוק מחייב מאסדר ותאגיד ציבורי לפרסם את כלל האסדרה הקיימת בתחומו במסגרת מאגר אסדרה אחוד, ואולם, הסעיף מבהיר כי אין באי-פרסום במאגר האסדרה כשלעצמו כדי לגרוע מתוקף האסדרה.

הצעות חוק מס' 1521/25/פ (מספר פנימי: 2198601) ו-2213/25/פ (מספר פנימי: 2200510), הועברו לוועדה ביום ה' באדר א' התשפ"ד (14 בפברואר 2024).
1 ס"ח התשפ"ב, עמ' 125.

מוכירות הממשלה

החלטה מספר חק/786 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 11.02.2024 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 22.02.2024 ומספרה הוא 1441(חק/786).

1441(חק/786). הצעת חוק עקרונות האסדרה (תיקון - פקיעת אסדרה), התשפ"ג-2023 של
חה"כ דן אילוז (פ/2213)

מחליטים, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה, לתמוך בקריאה הטרומית בהצעת חוק עקרונות האסדרה (תיקון - פקיעת אסדרה), התשפ"ג-2023 של חה"כ דן אילוז (פ/2213) כפוף להסכמות שהושגו עם רשות האסדרה ולכך שהמשך הליכי החקיקה יקודמו בהסכמת משרדי החינוך, התחבורה והבטיחות בדרכים, החקלאות ופיתוח הכפר, רשות האסדרה וכל משרדי הממשלה הרלוונטיים לנושא הצעת החוק.

הצעת החוק תוחזר לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה לפני הקריאה הראשונה.

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קארין אלהרר

פ/4628/25

הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון – ועדת איתור למינוי נציב שירות המדינה), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 6 בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 6, אחרי "להלן – נציב השירות" יבוא "מבין המועמדים שעליהם המליצה הוועדה הציבורית שמונתה לפי הוראות סעיף 6א".
2. הוספת סעיפים 6א אחרי סעיף 6 לחוק העיקרי, יבוא:
עד 6ג

"הוועדה הציבורית 6א. (א) הממשלה תמנה ועדה ציבורית, אשר תבדוק את כשירותם ואת התאמתם של מועמדים למשרת נציב שירות המדינה (להלן – הוועדה) ותמליץ לפני הממשלה על מועמד אחד עד שלושה מהם.

(ב) הוועדה תצרך להמלצתה את חוות דעתה המנומקת לגבי כל מועמד, לרבות עמדות חברי הוועדה שלא תמכו במועמדותו.

(ג) הוועדה תהיה בת חמישה חברים, וזה הרכבה:

(1) שופט של בית המשפט העליון בדימוס שימנה נשיא בית המשפט העליון והוא יהיה היושב ראש (להלן – יושב ראש הוועדה);

(2) המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה או נציג מטעמו;

(3) היועץ המשפטי לממשלה או נציג מטעמו;

(4) אדם אשר שימש בעבר כמנהל כללי במשרד ממשלתי שימנה יושב ראש הוועדה;

(5) חבר הסגל האקדמי של מוסד להשכלה גבוהה המומחה בתחומי מינהל ציבורי שייבחר בידי הדיקנים של הפקולטות למדעי החברה ובעלי תפקידים מקבילים להם, במוסדות להשכלה גבוהה המקיימים לימודי מדעי החברה; לעניין סעיף זה, "מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד שהוכר או שקיבל היתר לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.²

(ד) בקרב חברי הוועדה יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים, וכן, ככל הניתן בנסיבות העניין, לייצוגן של אוכלוסיות שונות.

(ה) הודעה על הקמת הוועדה, על הרכבה ועל כל שינוי בהרכבה תפורסם ברשומות.

(א) הוועדה הציבורית תקבע את תנאי הכשירות והדרכים להגשת מועמדות לתפקיד נציב השירות וכן את סדרי עבודתה ואת נוהלי בדיקת המועמדים, ובלבד שהחלטתה להמליץ בפני הממשלה על מועמד למשרת נציב השירות תתקבל ברוב של לפחות ארבעה מחבריה.

(ב) עם הגשת המלצות הוועדה לממשלה, תפרסם הוועדה את המלצותיה ברשומות, באתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה, ובאתר נציבות שירות המדינה.

סדרי עבודת הוועדה ב.6.
הציבורית

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

מועד הבחירה 6.ג. (א) מינוי נציב השירות ייעשה, ככל האפשר, לא

מוקדם מתשעים ימים ולא יאוחר משלושים ימים לפני תום תקופת כהונתו של נציב השירות המכהן; נתפנה מקומו של נציב השירות לפני תום תקופת כהונתו, ייעשה המינוי בתוך ארבעים וחמישה ימים מהיום שבו נתפנה מקומו.

(ב) הודעה על מינויו של נציב השירות תפורסם ברשומות."

דברי הסבר

השירות הציבורי בישראל מהווה את ידה הארוכה של הרשות המבצעת בהגשמת סמכויותיה החוקיות, מדיניותה ויעדיה. הוא מופקד, מכוח החוקים השונים, על שירותים לאזרחים בתחומים שונים. בלא שירות ציבורי לא ייתכנו חיי חברה תקינים במדינה מודרנית, והשלטון לא יוכל לנהל את ענייני המדינה למען הגשמת האינטרס הציבורי וזכויותיו של הפרט. חיי הפרט והכלל בישראל תלויים בשירות הציבורי, ברמתו ובאופן תפקודו. אמון הציבור בשירות הציבורי נבנה במידה רבה על יכולותיהם המקצועיות של עובדי הציבור ואיכותם הערכית (בג"ץ 5657/09 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, ניתן ביום 24.11.09) (להלן – בג"ץ גירבי).

השירות הציבורי כולל מאות גופים, לרבות חברות ממשלתיות, רשויות מקומיות ותאגידים שהוקמו על פי חוק, ובראשו עומד שירות המדינה – משרדי הממשלה ויחידות הסמך שלהם. שכבת ההנהגה בשירות המדינה אחראית להוביל את המערכות הכפופות לה ככלל ואת עובדי המדינה בפרט אל עבר המטרות והיעדים שנקבעו להם. כנאמן של הציבור במימוש הסמכויות והכוחות הנתונים בידיו, מוטלת על שירות המדינה החובה להבטיח שעובדי הציבור יתאימו לתפקידם, הן מבחינת כשירותם, והן מבחינת רמתם המוסרית. מידת ההתאמה לתפקיד טמונה בהליך המינויים בשירות המדינה (בג"ץ גירבי).

נציב שירות המדינה (להלן – הנציב) הוא העומד בראש נציבות שירות המדינה, יחידת סמך במשרד ראש הממשלה האחראית לניהול ההון האנושי והמערך הארגוני בשירות המדינה, ולמעשה הוא האחראי על העסקתם של עובדי המדינה. כראש מערך שירות המדינה לנציב יש סמכויות ניהוליות וסמכויות סטטוטוריות רבות שנקבעו בחוקים שונים.

משרת הנציב אינה משרת אמון אלא משרה מקצועית, וא-פוליטית מהותית (בג"ץ 4446/96 התנועה לאיכות השלטון ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נ(3) 705). הנציב נדרש להפעיל רבות מסמכויותיו באופן עצמאי, ובאופן כללי – עצמאותו נדרשת והכרחית לצורך תפקודו התקין של השירות הציבורי. לפי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959 (להלן – החוק), הנציב ממונה בידי הממשלה, אלא שאופן המינוי לא מוסדר בחוק או בהחלטת ממשלה. בשנים האחרונות, מספר נציבים מונו ללא הליך איתור מקצועי, אלא בהסתמך על חוות דעתה של ועדת מינויים שכל חבריה מונו בידי הממשלה וראש הממשלה, מה שמעלה חשש כי מדובר במינויים פוליטיים. יתרה מכך, בשני ההליכים האחרונים למינוי נציב התגלו כשלים מהותיים ובהם עיכוב בתהליכי המינוי, העדר ניסיון מספק של המועמדים ופגמים

נוספים בהליכי המינוי ובעבודה של ועדת המינויים.

בהחלטת הממשלה מס' 3793 מיום 13.05.2018, נקבע בין היתר, כי הממשלה תידרש בעתיד לנוהל שיגובש על ידי היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, לגבי דרכי מינויו של נציב שירות המדינה. אולם, נכון למועד כתיבת הצעה זו טרם גובש נוהל שכזה. לאור האמור לעיל, ובשים לב לפסיקת בית המשפט העליון הדוגלת בגישה שמינוי המתבצע באמצעות ועדת איתור צפוי להיות עצמאי ומקצועי יותר ממינוי ישיר על ידי הדרג הנבחר, מוצע לקבוע כי מינוי הנציב ייעשה באמצעות ועדה ציבורית לאיתור מועמדים, שתמנה הממשלה, במסגרת לוחות זמנים כפי שנקבעו בחוק ותוך שההליך ייעשה בשקיפות רבה יותר לציבור.

בשים לב לכך שתפקיד נציב שירות המדינה הוא תפקיד בכיר ביותר בשירות המדינה, מוצע כי הוועדה הציבורית תימנה חמישה חברים, בדומה לוועדות מינוי של משרות בכירות אחרות כדוגמת הממונה על התחרות, נציב כבאות והצלה (בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2012), מנהל הרבנות הראשית (בהתאם להודעת הרבנות הראשית לישראל מס' 81394) ועוד.

הרכב הוועדה הציבורית המוצע, נועד להבטיח שמינוי נציב שירות המדינה ייעשה תוך חיזוק השיקולים המקצועיים הרלוונטיים – השירות הציבורי, מינהל ציבורי ודיני העבודה, והחלשת השיקולים הפוליטיים והלא ענייניים, באופן שיבטיח את מקצועיות ועצמאות הנציב הממונה.

עוד מוצע כי בהרכב הוועדה יינתן ביטוי הולם לשני המינים וככל הניתן לאוכלוסיות השונות. בנוסף, מוצע להסדיר את הליך המינוי ולקבוע כי הוועדה הציבורית תגיש את המלצותיה לממשלה, בצירוף חוות דעתם של כל חברי הוועדה לגבי כל מועמד, לרבות עמדות חברי הוועדה שלא תמכו במועמדותו. לטובת השקיפות בהליך המינוי, מוצע כי המלצות הוועדה וחוות הדעת, יפורסמו לציבור ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה, עם הגשת ההמלצות לממשלה.

בנוסף, על מנת למנוע את עיכובי זמנים אשר אפיינו את הליכי המינוי הקודמים, מוצע לתחום את הליך המינוי ללוחות זמנים אשר יבטיחו את חילופי התפקידים בצורה מסודרת. הצעת חוק זו נוסחה בסיוע המכון הישראלי לדמוקרטיה.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת קארין אלהרר (4900/20/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בסיוון התשפ"ד (10.06.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יום: חבר הכנסת יעקב אשר

פ/4964/25

הצעת חוק לתיקון דיני הבחירות לרשויות המקומיות (הוראת שעה), התשפ"ה-2024

1. הוראות מיוחדות לבחירות הנדחות – הוראת שעה
- לעניין הבחירות כהגדרתן בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה – 1965¹ (להלן – חוק הבחירות) וכמשמעותן לפי פקודת המועצות המקומיות², שיתקיימו ביום כ" בשבט התשפ"ה (18 בפברואר 2025) (להלן – הבחירות הנדחות) יחולו הוראות אלה:
- (א) יום הבחירות הנדחות יהיה יום שבתון בתחומן של הרשויות המקומיות שבהן נערכות הבחירות במועד האמור, וכן לגבי עובדים הרשומים בפנקס בוחרים של רשויות מקומיות כאמור, אף אם מקום עבודתם הוא ברשות מקומית שלא חל בה יום שבתון, אך שירותי תחבורה ושאר שירותים ציבוריים יפעלו כסדרם; הוראות סעיף 97 לחוק הבחירות יחולו לעניין זה, בשינויים המחויבים.
- (ב) פרק ח' לחוק הבחירות יחול לעניין הבחירות הנדחות, בשינויים המחויבים, ואולם לעניין סעיף 80 לחוק האמור יקראו את הסעיף כך:
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "72 שעות" יבוא "192 שעות";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "שהם חיילים בשירות חובה אשר דרגתם אינה גבוהה מדרגת סמל ראשון" יבוא "שתורכב מאחד או יותר מאלה: חייל בשירות חובה אשר דרגתו אינה גבוהה מדרגת סמל ראשון, חייל בשירות קבע אשר דרגתו אינה גבוהה מדרגת רב-סמל ראשון או חייל בשירות מילואים שדרגתו אינה גבוהה מדרגת רב-סמל מתקדם";
- (ג) (1) תושב המפונה מביתו רשאי להצביע בבחירות הנדחות בקלפיות מיוחדות במקומות שיקבע השר, ובלבד שיקבע שני מקומות קלפי

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

לפחות בכל נפה כמשמעותה לפי סעיף 3 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התשי"ח-1948³;

(2) לכל קלפי מיוחדת לתושבים מפונים תמונה ועדת קלפי בת שני חברים שהם עובדי המדינה וכן ימונה מזכיר ועדת קלפי; ואולם, המפקח הארצי על הבחירות רשאי לקבוע כי ועדת הקלפי תורכב מחבר אחד שהוא עובד המדינה וחבר אחד הכשיר להיות מזכיר, וימנה לה מזכיר; אחד מחברי ועדת הקלפי שמונה כאמור יהיה היושב ראש.

(3) השר יקבע הוראות בכל הנוגע לבחירות תושבים מפונים; שעות ההצבעה במקום קלפי כאמור בפרק זה יהיו כפי שיוורה השר, ובלבד שההצבעה לא תחל יותר משעה אחת לפני פתיחת ההצבעה כאמור בסעיף 55 לחוק הבחירות ולא תסתיים אחרי שעת סיום ההצבעה כאמור באותו סעיף.

(4) הוראות סעיפים 61א ו-82 עד 84 לחוק הבחירות יחולו, בשינויים המתויבים, על הצבעה בקלפיות לתושבים מפונים.

2. תיקון חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות (תיקון מס' 9 – הוראת שעה), התשפ"ג-2023⁴, בסעיף 1, במקום "לשנה" יבוא "לשנתיים".

9 – הוראת שעה)

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם לסעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, ולסעיף 3 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות היו צפויות להיערך ביום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023), אולם על רקע מצב המלחמה שבו מצויה מדינת ישראל מתודש אוקטובר 2023 והקשיים המשמעותיים הנובעים מקיום מערכת בחירות במהלך תקופה זו, הוחלט לדחות את הבחירות הכלליות ברשויות המקומיות לחודש פברואר 2024. עם זאת, בחלק מהרשויות המקומיות בצפון ובדרום נדחו הבחירות הכלליות בחודשים נוספים לחודש נובמבר 2024. לאחרונה קבע שר הפנים, בצו, כי הבחירות ברשויות המקומיות בצפון בהן לא נערכו הבחירות במועד המקורי יידחו שוב, לחודש פברואר 2025, בשל מצב המלחמה בצפון. לאור הנסיבות החריגות ביותר בהן נדחו הבחירות האמורות ובשל מספר הרשויות המקומיות והיישובים הנכללים בהן, יש לראות בבחירות אלה כחלק מן הבחירות הכלליות שנערכו ברוב הרשויות המקומיות בחודש פברואר האחרון, ולא כבחירות מיוחדות "רגילות" ברשות מקומית ספציפית, ועל כן מוצע להסדיר מספר נושאים שהם קריטיים להבטחת מימוש מיטבי של הזכות לבחור ולהיבחר ושמירה על עקרונות השוויון בבחירות.

³ ע"ד 1948, עמ' 1.
⁴ ס"ח התשפ"ג, עמ' 632.

ראשית, מוצע לקבוע את המועד החדש ליום הבחירות הנדחות ברשויות אלה כיום שבתון, כפי שמתקיים ביום הבחירות הכלליות. דווקא בנסיבות בהן תושבים רבים אינם מתגוררים ביישובים להם הם מצביעים, ישנה חשיבות רבה אף יותר לקיומו של יום השבתון.

בהמשך, מוצעת קביעת החובה להצבת קלפיות להצבעת חיילים בצה"ל – כפי שמתקיים בבחירות הכלליות, על מנת שאלפי חיילים בשירות סדיר ובמילואים יוכלו לממש את זכותם הבסיסית להצביע בבחירות אלה.

עוד מוצע לקבוע חובה להצבת קלפיות להצבעה במעטפות כפולות בריכוזים שונים בארץ, מחוץ לתחומי הרשויות המקומיות בהן נערכות הבחירות, באופן שיאפשר לכל התושבים המפוזרים לממש את זכותם לבחור באופן היעיל והנכון ביותר.

לבסוף, מוצע להשוות את שיעור המס לעניין העובדים המועסקים בתקופת הבחירות לשיעור המס שנקבע כהוראת שעה בבחירות האחרונות, זאת באמצעות הארכת תוקפה של הוראת השעה האמורה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
דן אילוז
יצחק קרויזר
צגה מלקו
אריאל קלנר
אופיר כץ
משה סעדה
טלי גוטליב
אלי דלל
אברהם בצלאל
יוסף טייב
שמחה רוטמן
אוהד טל

4087/25/פ

הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירות) (תיקון – מניעת השתתפות של מועמד או של רשימת מועמדים בבחירות), התשפ"ד–2023

1. תיקון סעיף 39 א
בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה–1965¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 39 א –
- (1) בכותרת השוליים, במקום "רשימת מועמדים" יבוא "בבחירות";
- (2) אחרי "לפי חוק זה" יבוא "ומועמד לא ישתתף בבחירות כאמור," ואחרי "במעשיה" יבוא "של הרשימה, או במעשיו של האדם, לרבות התבטאויותיו";
- (3) בסופו יבוא:
- "(4) תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל."
2. תיקון סעיף 39 ב בסעיף 39 לחוק העיקרי –

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.

- (1) בכותרת השוליים, אחרי "מנועה" יבוא "או מועמד מנוע";
- (2) בסעיף קטן (א), אחרי "חוק זה" יבוא " או מועמד בה", במקום "היא רשימה המנועה" יבוא "מנועים" ואחרי "מנועה" יבוא "או מועמד מנוע – לפי העניין";
- (3) בסעיף קטן (ג), אחרי "הרשימה" יבוא "או המועמד" ובמקום "לגביה" יבוא "לגביהם";
- (4) בסעיף קטן (ה)(1), אחרי "רשימה מנועה" יבוא "מועמד מנוע".
- תיקון סעיף 39 ג 3. בסעיף 39ג(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "או לקביעת מועמד כמועמד מנוע".
4. בסעיף 39 ד לחוק העיקרי, אחרי "מועמדים" יבוא "או מועמד".

ד ב ר י ה ס ב ר

בשנת 1998 תוקן חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, ברוח סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת (שהתקבל בגרסתו הראשונה בשנת 1985), כך שגם בבחירות לרשויות המקומיות תימנע התמודדותן של רשימות מועמדים על רקע מצע ומשנה רעיונית בגין העילות הבאות: שלילת היותה של מדינת ישראל מדינה יהודית, שלילת אופייה הדמוקרטי של המדינה והסתה לגזענות.

בשנת 2002 תוקן שוב סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת, כך שניתנה לוועדת הבחירות המרכזית הסמכות למנוע גם ממועמד בודד (ולא רק מרשימת מועמדים) להתמודד בבחירות לכנסת מטעמים רעיוניים, וכן הסמכות למנוע התמודדות של רשימת מועמדים או של מועמד בודד בבחירות לכנסת בשל תמיכה שלהם במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור במדינת ישראל.

חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, לא שונה בהתאם, ולפיכך הוא אינו כולל כיום אפשרות לפסול מועמד בודד מטעמים רעיוניים ואינו כולל את האפשרות לפסול רשימה בשל תמיכה שלה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור במדינת ישראל.

התיקון המוצע מבקש להתאים את ההסדר החוקי הנוהג ביחס לפסילת מועמדים ורשימות בבחירות לרשויות המקומיות להסדר החוקי הנוהג בבחירות לכנסת באותו העניין.

 הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
 והונחה על שולחן הכנסת ביום
 י"ד בכסלו התשפ"ד (27.11.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יזום: חבר הכנסת אופיר כץ

1176/25/פ

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון – הרחבת העילות למניעת השתתפות בבחירות)

1. תיקון סעיף 7א
- בחוק-יסוד: הכנסת¹, בסעיף 7א –
- (1) בסעיף קטן (א)(3), במקום "או של ארגון טרור" יבוא "של ארגון טרור או של מפגע בודד" ובסופו יבוא "או נגד אזרחים ישראלים".
- (2) אחרי סעיף קטן (1א) יבוא:
- "(2א) לעניין סעיף קטן (א)(3), יראו הבעת גילויי אהדה או תמיכה במאבק מזויין, אף אם לא נעשו באופן מתמשך, כתמיכה;
- (3א) לעניין סעיף זה, יראו מפלגה ברשימת מועמדים משותפת כמשמעותה בסעיף 57(ב) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969, כרשימת מועמדים נפרדת.";
- (3) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) החליטה ועדת הבחירות המרכזית כי רשימת מועמדים או מועמד מנוע מלהשתתף בבחירות, ניתן לערער על החלטתה לבית המשפט העליון".
2. תיקון חוק הבחירות לכנסת
- בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969², בסעיף 63א –
- (1) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "ותעביר מיד את החלטתה" – תימחק.
- (2) סעיף קטן (ג) – בטל.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 69.
² ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

(3) בסעיף קטן (ה), במקום "בהליך של אישור החלטת הועדה המרכזית לפי סעיף קטן (ב) או בערעור על החלטת הועדה המרכזית לפי סעיף קטן (ד)" יבוא "בהליך של ערעור על החלטת הועדה המרכזית לפי סעיפים קטנים (ב) או (ד)".

דברי הסבר

שכל ישראל, מוסר בסיסי, חוק ומשפט, מורים כולם כאחד: מי שמעלה על ראש שמחתו, מחבלים-רוצחים ודומיהם, מקומו לא יפירונו בכנסת ישראל.

דמוקרטיה חפצת חיים חייבת להגן על עצמה מאת מבקשי רעתה. העילה המאפשרת מניעת התמודדות של רשימה או מועמד בשל תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב (סעיף 7א(א)(3)) פורש על ידי בית המשפט העליון באופן צר שאפשר לאלו המהללים ומשבחים מחבלים ומרגלים שפעלו נגד מדינת ישראל, לשבת בכנסת ישראל על אף תמיכתם. הנוסח הנוכחי אף מותיר פתח מסוכן למפלגה הנמצאת בתוך רשימת מועמדים להתחמק מאפשרות של פסילת המפלגה, גם אם זו מביעה תמיכה מובהקת או משתמעת בטרור, בשל היותה חלק מרשימה הכוללת מספר מפלגות. במצב הקיים כיום, קיימת אפשרות שתומכי טרור ימצאו את כנסת ישראל כעיר מקלט, דבר שכאמור יוביל לפגיעה בשלטון החוק ובאמון הציבור במערכת הפוליטית.

הצעת החוק מבקשת למנוע מקרים אלו, להבהיר ולחדד את העילה האמורה כך שתהיה אפקטיבית יותר במניעת התמודדות של גורמים התומכים במאבק נגד ישראל. כמו כן, מאפשר פסילה של מועמדי מפלגה הנכללים ברשימת מועמדים משותפת.

חוק-יסוד: הכנסת קובע כי אם החליטה ועדת הבחירות המרכזית שמועמד לכנסת מנוע מלהשתתף בבחירות על פי העילות המצוינות בסעיף 7א לחוק-היסוד, ההחלטה טעונה את אישורו של בית המשפט העליון. כלומר, ועדת הבחירות המרכזית אינה יכולה להחליט באופן עצמאי ותוקף החלטותיה באשר לפסילת מועמדים לבחירות בכנסת ישראל תלוי באישור חיצוני. כוח רב זה שניתן לבית המשפט העליון מעקר את כוחה של הוועדה והופך את החלטותיה לחסרות משקל וערך ממשי. למעשה, בשנים האחרונות החלטות הפסילה של ועדת הבחירות המרכזית בעניינים אלו בוטלו על ידי בית המשפט העליון. גישה זו של בית המשפט העליון כלפי החלטותיה של הוועדה מנוצלת לרעה על ידי חברי כנסת מכהנים המתירים רסן בהתבטאויות החוצות את גבולות הדמוקרטיה כדי לפגוע במכוון במדינה ובמוסדותיה.

נשיאת בית המשפט העליון, כבוד השופטת אסתר חיות, כתבה בפסק הדין בעניין כסיף ובן-ארי את הדברים הבאים: "ההליך של אישור החלטתה של ועדת הבחירות איננו הליך של ביקורת שיפוטית 'ריגילה' במובן זה שעד הינתן האישור אין ההחלטה משתכללת. בכך הוא נבדל מהליכים ערעוריים על החלטותיה של ועדת הבחירות המתגבשות ומשתכללות עם נתינתן. היקף הסמכות הנתונה לבית המשפט בהליך אישור אינו זהה לזו הנתונה לו בהליך ערעור. בהקשר זה נפסק כי על בית המשפט להימנע מביטול החלטה הנתונה לערעור גם אם הוא עצמו לא היה מקבל החלטה דומה, ככל שזו חוקית ואינה חורגת ממתחם הסבירות. לעומת זאת בהליך אישור נתונה לבית המשפט הסמכות לבחון אם הוא עצמו מאשר את פסילת המועמד מהשתתפות בבחירות" (אב 1806/19 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21 נ' ד"ר

עופר כסיף, פסקה 18 לפסק דינה של כבי הנשיאה חיות [פורסם בנבו] (18.07.2019).
כפי שניתן להבין מדבריה של הנשיאה חיות, כאשר תהליך הפסילה תלוי באישורו של בית המשפט העליון, נוטה בית המשפט להיות מעורב יותר בהליך הפסילה. הצעת החוק נועדה להשיב לוועדת הבחירות המרכזית את כוחה וסמכותה על ידי תיקון חוק-יסוד: הכנסת, וחוק הבחירות לכנסת, התשכ"ט-1969, כך שגם כשמדובר בפסילת מועמדים, ההליך בפני בית המשפט יהיה הליך של ערעור ולא הליך של אישור.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/24/229; פ/24/3724).

הצעת החוק זהה לפ/24/3724 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשת ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בטבת התשפ"ג (02.01.2023)

מוכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1328 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 28.10.2024.

חק/1328. הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון - הרחבת העילות למניעת השתתפות בבחירות) של תה"כ אופיר כץ (פ/1176)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע לשם קבלת עמדת ראשי מפלגות הקואליציה לגבי הצעת החוק.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת ניסים ואטורי

פ/25/2527

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון – הזכות להיבחר)

1. תיקון סעיף 6 בחוק-יסוד: הכנסת¹, בסעיף 6, בסעיף קטן (א) במקום הסיפה החל במילים "ואם הורשע בעבירות טרור חמורה או עבירות ביטחון חמורה" יבוא "או אם הורשע בעבירת טרור חמורה או עבירת ביטחון חמורה כפי שייקבע בחוק".

דברי הסבר

סעיף 6 לחוק-יסוד: הכנסת קובע את תנאי הכשירות להתמודדות לכנסת ובכך תוחם את גדריה של הזכות להיבחר. זכות זו היא זכות יסוד, ואולם יש מקרים בהם נכון להגבילה. על פי החוק הקיים, אם הורשע אדם בעבירת טרור חמורה או בעבירת ביטחון חמורה ונידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שבע שנות מאסר, וביום הגשת הרשימות טרם עברו 14 שנים מהיום שגמר לרצות את עונשו, לא יוכל האדם להיבחר לכנסת. הגבלה זו אינה חמורה דיה ויש חשיבות רבה בכך שמי שמתמודד לכנסת לא יהיה אדם שהורשע בעבירות מהסוג האמור. זאת ללא תלות בסוג העונש שנגזר עליו או במשך הזמן שחלף מסיום ריצוי העונש. לפיכך, מוצע לקבוע שמי שהורשע בעבירות טרור חמורות או בעבירות ביטחון חמורות לא יוכל להתמודד לכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1265 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 14.07.2024 .

חק/1265. הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון - הזכות להיבחר) של חה"כ ניסים ואטורי
(פ/2527)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדין.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, יצחק גולדקנופף וה"ה עמי ברקוביץ
ושרון אפק.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה למושב הבא של הכנסת.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
חמד עמאר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי

פ/25/1688

הצעת חוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי (תיקון – שוויון ברוח עקרונות הכרזת העצמאות של מדינת ישראל)

1. תיקון סעיף 1 בחוק-יסוד: ישראל – מדינת הלאום של העם היהודי¹, בסעיף 1 –

(1) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "ישראל תקיים שוויון זכויות לכל אזרחיה בלי הבדל דת ולאום ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל";

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) ריבונות המדינה תהא נתונה בידי כל אזרחיה בלי הבדל דת ולאום."

דברי הסבר

חשיפת זהותו של גיבור ישראל, סגן אלוף מחמוד ח'יר א-דין ז"ל, שנהרג במבצע סודי ברצועת עזה ב-2018, ששמו, תמונתו ומקום קבורתו היו אסורים בפרסום עד מאי 2022 – מחדדת את הצורך להוסיף לחוק-יסוד: הלאום הישראלי את עיקרון שוויון הזכויות לאזרחי ישראל, ללא הבדל דת ולאום. פרופ' אברהם דיסקין, ממנסחי חוק-יסוד: הלאום המקורי, טוען כי "יחס המדינה לדרוזים הוא פשוט בושה, כפיות טובה כלפי אחים של ממש".

לפיכך, יש מקום להתאים את חוק-יסוד: הלאום להכרזת העצמאות של מדינת ישראל, המעניקה שוויון זכויות אזרחי גם לאזרחים לא יהודים, בדומה למקובל במדינות לאום דמוקרטיות אחרות. במדינות דמוקרטיות המציננות בחוקתן באופן מפורש את זהותן הלאומית הייחודית, מקובל לכתוב, באותם הסעיפים עצמם הקובעים את הזהות הלאומית, כי המדינה תכבד גם הוראות המבטיחות שוויון

¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 898.

זכויות אזרחי מלא לאזרחים שאינם משתייכים ל"לאום הרוב".

למעשה, גם בהכרזת העצמאות של מדינת ישראל נקבע כי המדינה הוקמה כמדינה יהודית הפתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות, כמו גם כמדינה מקיימת שוויון זכויות מדיני לבני דת ולאום אחר. ישראל היא "מדינה יהודית" והכרזת העצמאות של מדינת ישראל נותנת ביטוי מובהק לתפיסת המדינה היהודית ככזו המעניקה עצמאות לאומית לעם היהודי וכמממשת את זכותו להגדרה עצמית. אך לצד המדינה היהודית, מבהירה הכרזת העצמאות, כי המדינה אמורה להיות גם מדינתם של אזרחיה הלא יהודים.

הדגשת קדימותו של העם היהודי במדינת ישראל איננה מעניקה "בעלות קניינית" על המדינה רק ליהודים. פרופ' אלכסנדר יעקובסון מציין שבשונה מהכרזת העצמאות, חוק הלאום "ספוג כולו בתפיסה לפיה המדינה היא 'של' העם היהודי במובן זה שהיא נמצאת בבעלותו הבלעדית... זהו, ללא ספק, 'הטון שעושה את המוסיקה'".

השינויים המוצעים (תיקון סעיף קטן (ב) לסעיף 1 וכן הוספת סעיף קטן (ד) לאותו סעיף), יובילו לכך שחוק: יסוד הלאום ישקף את הכרזת העצמאות ושמדינת ישראל תהיה דומה יותר למדינות לאום דמוקרטיות אחרות, "שכללו בחוקותיהן הוראות בדבר זהותן הלאומית כזהות פרטיקולרית (כזאת שאינה משותפת לכל ציבור האזרחים). בכל המקרים מופיעות לצד הוראות אלה גם אמירות המבהירות, בנוסח זה או אחר, שהמדינה היא גם מדינתם של האזרחים שאינם שייכים ללאום-הרוב" (אלכסנדר יעקובסון, "בחוקותיהם לא תלכו: חוק הלאום והוראות בדבר זהות לאומית בחוקות דמוקרטיות" (טיוטת הערות לחוק הלאום)).

בני העדה הדרוזית ובני מיעוטים אחרים הנותנים את חייהם למען המדינה ראויים לכך שחוק הלאום יתקן.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יוסף שיין וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3840).

הצעת החוק זהה לפ/24/3840 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בטבת התשפ"ג (16.01.2023)